

บทที่ 4

ดัชนีทางการเงินของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ในการตัดสินใจดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกิจการใดก็ตามธุรกิจจำเป็นต้องพิจารณาในด้านการเงินด้วย กล่าวคือจะต้องพิจารณาหรือประเมินฐานะทางการเงินของตัวว่ามีความสามารถทางการเงินเพียงพอหรือไม่อย่างไร และการที่จะทราบถึงฐานะทางการเงินของธุรกิจนั้น จำเป็นที่จะต้องมีการวิเคราะห์ทางการเงิน (Financial Analysis) และในจำนวนเครื่องมือหรือเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์นั้น "อัตราส่วนทางการเงิน" (Financial Ratios) เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญและใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วไป

อัตราส่วนทางการเงินได้มาจากการคำนวณอัตราส่วนจากตัวเลขในงบการเงินของธุรกิจ แต่เนื่องจากธุรกิจหนึ่ง ๆ นั้นแตกต่างกันอัตราส่วนทางการเงินจะมีความหมายก็ต่อเมื่อมีการเปรียบเทียบ การเปรียบเทียบนั้นอาจเป็นการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกิจการหนึ่งกับอัตราส่วนทางการเงินโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมให้ทราบถึงสมรรถภาพในการดำเนินงานเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรม หรือนำอัตราส่วนทางการเงินที่คำนวณได้มาเปรียบเทียบกับอัตราส่วนระหว่างงวดบัญชี หรืออาจจะเปรียบเทียบอัตราส่วนของตัวเลขในงวดปัจจุบันกับในงวดดีที่สุดในขั้นนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินความถูกต้องของผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในประเทศไทยขึ้นอยู่กับความถูกต้องของงบการเงินที่แต่ละบริษัทนำเสนอกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์

ชนิดของอัตราส่วนทางการเงิน

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินแต่ละชนิดมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ตัวเลขในงบดุลและงบกำไรขาดทุนนั้นสามารถนำมาคำนวณหาอัตราส่วนได้หลายอัตราส่วน แต่ควร

จะคำนวณเฉพาะอัตราส่วนที่ให้ความหมายตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องคำนวณอัตราส่วนต่าง ๆ ทั้งหมด โดยทั่วไปอัตราส่วนทางการเงินแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) เป็นอัตราส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน ว่ากิจการมีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นเมื่อถึงกำหนดเป็นอย่างไร อัตราส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์สภาพคล่องสามารถจะแยกพิจารณาเป็นอัตราส่วนย่อยได้ดังนี้

1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio) เป็นอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน ผลลัพธ์ที่ได้บอกให้ทราบว่ากิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

1.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น (Acid Test Ratio) เป็นอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีสภาพคล่องสูง (ได้แก่ เงินสด หลักทรัพย์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด ลูกหนี้ ตัวเงินรับ เป็นต้น) กับหนี้สินหมุนเวียน ที่ได้บอกให้ทราบว่ากิจการมีสินทรัพย์ที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายเป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียน โดยเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้าคงเหลือ}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

1.3 ระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้ (Average Collection Period) อัตราส่วนนี้จะแสดงสภาพคล่องของลูกหนี้ว่าจะหมุนเวียนเปลี่ยนสภาพจากลูกหนี้มาเป็นเงินสดได้ภายในกี่วัน โดยเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{ระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้} = \frac{\text{ลูกหนี้ปลายงวด}}{\text{ค่าขายโดยเฉลี่ย 1 วัน}}$$

1.4 ระยะเวลาหมุนเวียนของสินค้ำคงเหลือ อัตราส่วนนี้จะแสดงสภาพคล่องของสินค้ำว่าจะหมุนเวียนเปลี่ยนสภาพจากสินค้ำมาเป็นเงินสดใ้ภายในกี่วัน โดยเขียนเป็นสูตรใ้ดังนี้

$$\text{ระยะเวลาในการหมุนเวียนของสินค้ำคงเหลือ} = \frac{\text{สินค้ำคงเหลือ} \text{ โดยเฉลี่ย}}{\text{ต้นทุนสินค้ำที่ขายโดยเฉลี่ย} \text{ 1 วัน}}$$

2. อัตราส่วนสภาพเสี่ยง (Debt Ratio หรือ Leverage Ratio) อัตราส่วนนี้จะแสดงใ้ทราบว่าอัตราความเสี่ยงของเจ้าหนี้มีมากน้อยเพียงใ้ในการเข้าร่วมทุนกับเจ้าของกิจการ อัตราส่วนใ้ใช้ในการวิเคราะห์สภาพคล่องสามารถจะแยกพิจารณาเป็นอัตราส่วนย่อยใ้ดังนี้

2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Debt to Total Assets Ratio) อัตราส่วนใ้เป็นการเปรียบเทียบระหว่างหนี้สินทั้งหมดของธุรกิจกับสินทรัพย์ทั้งหมดที่ธุรกิจลงทุนไปว่ากิจการมีหนี้สินระยะสั้นและระยะยาวเป็นอัตราส่วนร้อยละเท่าใ้ไรของสินทรัพย์ทั้งหมด เจ้าหนี้พอใ้ใจที่จะเห็นอัตราส่วนใ้ต่ำ แต่ส่วนของเจ้าของอยากใ้ให้อัตราส่วนใ้สูง ซึ่งเขียนเป็นสูตรใ้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{สินทรัพย์ทั้งหมด}}$$

2.2 อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุนทั้งหมด (Current Debt to Total Assets Ratio) อัตราส่วนใ้จะแสดงใ้เห็นว่ากิจการใ้เงินทุนจากหนี้สินหมุนเวียนเพื่อลงทุนในสินทรัพย์ทั้งหมดมากน้อยเพียงใ้ใด ซึ่งเขียนเป็นสูตรใ้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุนทั้งหมด} = \frac{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}{\text{เงินลงทุนทั้งหมด}}$$

2.3 อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินลงทุนทั้งหมด (Long Term Debt to Total Capitalization) อัตราส่วนใ้จะแสดงใ้เห็นว่ากิจการใ้เงินทุนจากหนี้สินระยะยาวเพื่อลงทุนในสินทรัพย์ทั้งหมดมากน้อยเพียงใ้ใด ซึ่งเขียนเป็นสูตรใ้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินลงทุนทั้งหมด} = \frac{\text{หนี้สินระยะยาวทั้งหมด}}{\text{เงินลงทุนทั้งหมด}}$$

2.4 อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Time Interest Earned Ratio) อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นว่าธุรกิจมีกำไรพอที่จะจ่ายดอกเบี้ยได้เพียงใด ซึ่งเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย} = \frac{\text{กำไรก่อนหักภาษีและดอกเบี้ย}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}$$

2.5 อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายค่าใช้จ่ายประจำ¹ (Fixed Charge Average) อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นว่าธุรกิจมีกำไรพอที่จะจ่ายค่าใช้จ่ายประจำต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด ซึ่งเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\begin{aligned} & \text{อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายค่าใช้จ่ายประจำ} \\ & = \\ & \frac{\text{กำไรสุทธิก่อนหักภาษีและดอกเบี้ย} - \text{ค่าใช้จ่ายประจำ}}{\text{ดอกเบี้ย} - \text{ค่าใช้จ่ายประจำ}} \end{aligned}$$

3. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) การวิเคราะห์สมรรถภาพในการดำเนินงานจะเป็นเครื่องมือที่แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจเป็นอย่างไร บรรลุเป้าหมายการจัดการหรือไม่ การวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงานสามารถแยกเป็นอัตราส่วนย่อยได้ดังนี้

3.1 อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets Turnover) การวิเคราะห์อัตราส่วนนี้จะช่วยให้ทราบว่า การจัดสรรเงินทุนลงทุนไปในการจัดซื้อสินทรัพย์ถาวรนั้น ใ้ค่าใช้จ่ายประโยชน์จากสินทรัพย์เหล่านั้นคุ้มค่าเงินที่ลงทุนไปหรือไม่ ซึ่งสามารถเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

¹ อัตราส่วนนี้ไม่สามารถวิเคราะห์ได้เนื่องจากงบการเงินของแต่ละบริษัทไม่สมบูรณ์

$$\text{อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร} = \frac{\text{ค่าขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์ถาวรสุทธิ}}$$

3.2 อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Return on Assets)

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงสมรรถภาพในการจักรสรรเงินทุนลงทุนไปในสินทรัพย์ถาวร และสินทรัพย์หมุนเวียนที่ใช้ในการดำเนินการอันก่อให้เกิดรายได้ ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าใช้สินทรัพย์ได้อย่างเต็มที่ แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำก็แสดงว่า ธุรกิจมีสินทรัพย์เกินความต้องการ จึงเป็นการลงทุนที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งสามารถเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{ค่าขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

นอกจากอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร และอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมแล้ว ยังนำเอาการวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่องมาประกอบการพิจารณาสมรรถภาพในการดำเนินงาน

4. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหาค่าไร (Profitability Ratio) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดประสิทธิภาพในการบริหารงานของกิจการ ว่าการบริหารงานของกิจการประสพผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด สามารถแยกเป็นอัตราส่วนย่อยได้ดังนี้

4.1 อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขาย (Gross Profit Margin) เป็นอัตราส่วนที่จะสะท้อนให้เห็นว่าต้นทุนการผลิตของกิจการสูงค่าอย่างไร ถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำแสดงว่าต้นทุนการผลิตสูง ซึ่งเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขาย} = \frac{\text{กำไรขั้นต้น}}{\text{ค่าขาย}}$$

4.2 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย หรืออัตราผลตอบแทนจากค่าขาย (Net Profit Margin) อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการหาค่าไรของธุรกิจภายหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ออกแล้ว ซึ่งเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย} = \frac{\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี}}{\text{ค่าขาย}}$$

4.3 อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets) อัตราส่วนนี้แสดงประสิทธิภาพของการใช้เงินทุนลงทุนไปในสินทรัพย์ว่าได้ผลตอบแทนเท่าใด ถ้าอัตราส่วนสูงแสดงว่าได้ใช้เงินทุนถูกต้องไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินทุน ซึ่งเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี}}{\text{สินทรัพย์ที่มีตัวตนโดยเฉลี่ย}}$$

4.4 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้เจ้าของ (Return on Net Worth) อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนของผู้เจ้าของ ซึ่งอัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้เจ้าของนี้ อย่างน้อยควรสูงกว่าค่าของการเสียโอกาส (Opportunity Cost) ในการนำเงินมาลงทุนในกิจการแทนที่จะไปลงทุนทำอย่างอื่น ซึ่งเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนผลตอบแทนของส่วนของผู้เจ้าของ} = \frac{\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี}}{\text{ส่วนของผู้เจ้าของโดยเฉลี่ย}}$$

เมื่อทราบชนิดของอัตราส่วน ๆ และข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณตามสูตรแล้วนั้น ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการคำนวณอัตราส่วนต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของแต่ละบริษัทว่าดีหรือไม่อย่างไร ผลที่ได้จากการคำนวณจะแสดงไว้ในตารางที่ 27, 28 31, 32, 33, 34, 35 และ 36

ตารางที่ 27

แสดงอัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)

ชื่อบริษัท	อัตราส่วนหมุนเวียน (เท่า)				อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแกม (เท่า)				ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้ (วัน)				ระยะหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (วัน)			
	2519	2520	2521	2522	2519	2520	2521	2522	2519	2520	2521	2522	2519	2520	2521	2522
บริษัท สังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด	1.05	1.07	1.34	1.20	0.45	0.33	0.47	0.29	53	30	22	26	51	65	80	62
บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด	1.08	1.07	1.16	1.11	0.49	0.23	0.56	0.12	35	26	24	5	49	55	46	62
บริษัท สังกะสีไทย จำกัด	1.54	1.32	1.79	1.48	0.51	0.34	0.64	0.45	33	35	25	41	74	69	45	36

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28

แสดงค่าเฉลี่ยอัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง ช่วงปี 2519 - 2522

บริษัท		ทุนหมุน เวียน (เท่า)	ทุนหมุนเวียน อย่างถึงแก่น (เท่า)	ระยะเวลา ถือเฉลี่ย ในการเก็บ หนี้ (วัน)	ระยะหมุน เวียนของ สินค้าคง เหลือ (วัน)
บริษัท สังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด	สูงสุด	1.34	0.47	53	80
	เฉลี่ย	1.17	0.39	33	65
	ต่ำสุด	1.05	0.29	22	51
บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด	สูงสุด	1.16	0.56	35	62
	เฉลี่ย	1.11	0.35	22	53
	ต่ำสุด	1.07	0.12	3	46
บริษัท สังกะสีไทย จำกัด	สูงสุด	1.79	0.64	41	74
	เฉลี่ย	1.53	0.49	34	56
	ต่ำสุด	1.32	0.34	25	36

1. การวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง

การวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องจากตารางที่ 27 , 28 จะวิเคราะห์อัตราส่วนซึ่ง ใกล้เคียง อัตราส่วนหมุนเวียน อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น ระยะเวลาถัวเฉลี่ย ในการเก็บหนี้ และระยะหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ โดยแยกวิเคราะห์ตามชนิดของอัตราส่วนดังนี้

1.1 อัตราส่วนหมุนเวียน

อัตราส่วนหมุนเวียนของ บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด และบริษัทไทยแลนด์ ไอออนเวิร์ค จำกัด จะมีสภาพคล่องที่ใกล้เคียงกันมากในการเปรียบเทียบปีต่อปี เช่น ในปี 2519 และปี 2520 มีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันมาก แต่ในปี 2521 และปี 2522 สภาพคล่องของ บริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด ต่ำกว่าของ บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด แต่อัตราส่วนหมุนเวียนของทั้งสองบริษัทก็ยังต่ำกว่าอัตราส่วนหมุนเวียนของ บริษัทสังกะสีไทย จำกัด อยู่มาก สาเหตุที่อัตราส่วนหมุนเวียนของ บริษัทสังกะสีไทย จำกัด ต่ำกว่าของ บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด และบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด เนื่องมาจากบริษัทสังกะสีไทย จำกัด มีเงินทุนที่มาจากเจ้านั้นน้อยกว่าทั้ง 2 บริษัทคือ บริษัทสังกะสีไทย จำกัด มีเงินทุนที่มาจากเจ้านั้นระยละประมาณร้อยละ 50 - 60 % ด้วยเหตุนี้จึงทำให้อัตราส่วนหมุนเวียนของ บริษัทสังกะสีไทย จำกัด ต่ำกว่าบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี

1.2 อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น

เมื่อพิจารณาถึงสภาพคล่องที่แท้จริงโดยพิจารณาจากอัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นแล้วจะพบว่า อัตราส่วนนี้จะสูงในปี 2519 และลดลงในปี 2520 และก็จะสูงขึ้นอีกในปี 2521 และลดลงอีกในปี 2522 ซึ่งสาเหตุหนึ่งที่ทำให้อัตราส่วนเปลี่ยนแปลงขึ้นลงเช่นนี้ก็ เพราะว่าเป็นปี 2520 บริษัทต่าง ๆ คาดว่าจะขายสินค้าได้มากจึงจำเป็นต้องมีสินค้าไว้ให้เพียงพอสำหรับการขาย ดังนั้นในปี 2520 เงินทุนส่วนใหญ่จึงจมอยู่ในสินค้า แต่ปรากฏว่าในปี 2520 ความต้องการของตลาดไม่โตมีมากอย่างที่ประมาณการเอาไว้ เมื่อเป็นดังนี้ในปี

2521 บริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีจึงลดกำลังการผลิต เพราะบริษัทผู้ผลิตแต่ละรายคิดว่าควรที่จะระบายสินค้าคงเหลือที่มีอยู่ออกมาขายก่อน เงินทุนที่จมอยู่ในสินค้าคงเหลือจึงกลายสภาพมาเป็นลูกหนี้ และจากลูกหนี้มาเป็นเงินสดทำให้อัตราส่วนนี้สูงขึ้นในปี 2521 พอลงถึงปี 2522 สินค้าคงเหลือมีน้อยบริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีจึงต้องเร่งการผลิตให้มีการลงทุนในวัตถุดิบและสินค้าคงเหลือมา เงินทุนของแต่ละบริษัทจึงจมอยู่กับสินค้าคงเหลืออีก จึงทำให้อัตราส่วนนี้ลดต่ำกว่าปี 2521 และเพื่อให้องค์การพิจารณาชัดเจนยิ่งขึ้น จึงสรุปตารางแสดงการถือสินค้าคงเหลือของแต่ละบริษัทไว้ในตารางที่ 29 และแสดงการเปรียบเทียบเป็นร้อยละในตารางที่ 30

สาเหตุอีกประการหนึ่งที่อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นของ บริษัทสังกะสีไทย จำกัด คือว่าบริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด และบริษัท ไทยแลนด์โอออนเวิร์ค จำกัด เป็นสาเหตุเดียวกันกับอัตราส่วนหมุนเวียน เพราะเงินทุนส่วนที่ได้จากหนี้สินของ บริษัทสังกะสีไทย จำกัด มีสัดส่วนที่น้อยกว่าของ บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด และบริษัทไทยแลนด์โอออนเวิร์ค จำกัด และเมื่อเปรียบเทียบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นระหว่าง บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด และบริษัทไทยแลนด์โอออนเวิร์ค จำกัด แล้วพบว่าบริษัทไทยแลนด์โอออนเวิร์ค จำกัด มีการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนที่สูงกว่า บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด เพราะในปี 2522 อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นเท่ากับ 0.12 เท่า ในขณะที่ บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด เท่ากับ 0.29 เท่า จากการวิเคราะห์อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นของทั้ง 3 บริษัท จะพบว่าอัตราส่วนมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงไม่คงที่ดังที่ได้อธิบายถึงสาเหตุไปแล้ว ในปี 2520 บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด มีอัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นเท่ากับ 0.33 เท่า ในปี 2522 เท่ากับ 0.29 เท่า บริษัทไทยแลนด์โอออนเวิร์ค จำกัด มีอัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นเท่ากับ 0.23 เท่า และในปี 2522 เท่ากับ 0.12 เท่า ขณะเดียวกันอัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นของ บริษัท สังกะสีไทย จำกัด ในปี 2520 เท่ากับ 0.34 เท่า และในปี 2522 เท่ากับ 0.45 เท่า จากการเปรียบเทียบพบว่าบริษัท

ตารางที่ 29

แผนกการถือสินค้าคงเหลือ (ราคาตามบัญชี)

บาท

ปี	รายการ	บริษัท สงขลาเรอัสท์	บริษัท สงขลาไทย	บริษัท หอแถมทโถออนเวิร์ด
2519	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำระหว่างผลิตต้นปี	29,688,511.11	93,879,717.15	45,961,514.63
	ต้นทุนผลิตในงวดนี้	212,065,799.54	383,641,071.99	382,256,842.02
	สินค้าที่มีไว้ขาย	241,754,310.65	477,520,789.14	428,218,356.00
	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำระหว่างผลิตปลายปี	29,544,078.70	70,218,325.53	53,918,064.87
	ต้นทุนขาย	212,210,231.95	407,302,463.61	374,300,291.78
2520	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำระหว่างผลิตต้นปี	29,544,078.70	70,218,325.53	53,918,064.87
	ต้นทุนผลิตในงวดนี้	271,751,563.97	465,937,933.71	447,176,491.01
	สินค้าที่มีไว้ขาย	301,295,642.67	536,156,259.24	501,054,555.88
	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำระหว่างผลิตปลายปี	56,625,078.07	94,538,804.12	74,014,430.50
	ต้นทุนขาย	244,670,564.60	441,617,455.12	427,050,125.38
2521	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำระหว่างผลิตต้นปี	56,625,078.07	94,538,804.12	74,014,430.50
	ต้นทุนผลิตในงวดนี้	208,432,238.35	431,335,453.11	366,426,088.10
	สินค้าที่มีไว้ขาย	265,057,642.67	525,874,257.23	440,440,518.60
	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำระหว่างผลิตปลายปี	41,384,124.94	27,633,625.40	29,142,336.30
	ต้นทุนขาย	223,673,191.48	498,240,630.83	411,298,182.30
2522	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำระหว่างผลิตต้นปี	41,384,124.94	27,633,625.40	29,142,336.30
	ต้นทุนผลิตในงวดนี้	297,672,417.46	646,882,893.11	525,655,690.31
	สินค้าที่มีไว้ขาย	339,056,542.40	674,516,529.51	554,798,026.61
	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำระหว่างผลิตปลายปี	55,039,745.31	65,607,729.76	117,367,530.02
	ต้นทุนขาย	284,016,797.09	588,908,789.75	437,430,496.59

ตารางที่ 30

แสดงการเปรียบเทียบเป็นร้อยละของสินค้าที่มีไว้ขาย

ปี	รายการ	บริษัท สิงคโปร์อีสท์	บริษัท สิงคโปร์ไทย	บริษัท ไทยแลนด์ไอออน เว็รค
2519	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำเข้า	12.28	19.66	10.76
	ต้นทุนผลิตในงวดนี้	87.72	80.34	89.27
	สินค้าที่มีไว้ขาย	100.00	100.00	100.00
	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำเข้า	12.22	14.70	12.59
	ต้นทุนขาย	87.78	85.30	87.41
2520	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำเข้า	9.81	13.10	10.76
	ต้นทุนผลิตในงวดนี้	90.19	86.90	89.24
	สินค้าที่มีไว้ขาย	100.00	100.00	100.00
	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำเข้า	18.79	17.63	14.77
	ต้นทุนขาย	81.21	82.37	85.23
2521	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำเข้า	21.36	17.98	16.81
	ต้นทุนผลิตในงวดนี้	78.64	82.02	83.20
	สินค้าที่มีไว้ขาย	100.00	100.00	100.00
	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำเข้า	15.61	5.25	7.95
	ต้นทุนขาย	84.39	94.75	93.38
2522	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำเข้า	12.21	4.10	5.25
	ต้นทุนผลิตในงวดนี้	87.79	95.90	94.75
	สินค้าที่มีไว้ขาย	100.00	100.00	100.00
	สินค้าสำเร็จรูปและสินค้านำเข้า	16.23	12.69	21.16
	ต้นทุนขาย	83.77	87.31	78.84

บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด และบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด อัตราส่วนลดลงจากปี 2520 ถ้าพิจารณาจากตารางการถือสินค้าคงเหลือจะพบว่า การถือสินค้าคงเหลือปลายงวดของ บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด ไม่แตกต่างกันมาก คือในปี 2520 บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด ถือสินค้าคงเหลือคิดเป็นร้อยละ 18.77 และในปี 2522 ถือสินค้าคงเหลือคิดเป็นร้อยละเท่ากับ 16.23 ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงลดลงของอัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด จึงไม่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสินค้าคงเหลือสำหรับบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด และบริษัทสังกะสีไทย จำกัด การเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นในปี 2520 และ 2522 นั้นการเปลี่ยนแปลงของบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด และการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นของ บริษัทสังกะสีไทย จำกัด นั้นเป็นผลมาจากการถือสินค้าคงเหลือนั่นเอง บริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด ถือสินค้าคงเหลือในปี 2520 คิดเป็นร้อยละ 14.77 แต่ในปี 2522 ถือสินค้าคงเหลือไว้คิดเป็นร้อยละสูงถึง 21.16 สำหรับบริษัทสังกะสีไทย จำกัด ในปี 2520 ถือสินค้าคงเหลือคิดเป็นร้อยละ 17.63 แต่ในปี 2522 ถือสินค้าคงเหลือคิดเป็นร้อยละได้เพียง 12.69 เท่านั้น

1.3 อัตราส่วนระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้

ระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้ บริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด มีความสามารถในการเก็บหนี้มากเมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนที่แสดงระยะเวลาในการเปลี่ยนสภาพจากลูกหนี้มาเป็นเงินสดใช้เวลาน้อยกว่าคู่แข่งชันมาก นอกจากนี้อัตราส่วนยังมีแนวโน้มที่ลดลงต่ำมากด้วยโดยดูจากปี 2522 ลดลงจากปี 2521 จาก 24 วัน เหลือ 3 วัน ขณะที่บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด เพิ่มขึ้นจาก 22 วันในปี 2521 เป็น 26 วันในปี 2522 และบริษัทสังกะสีไทย จำกัด เพิ่มขึ้นจากปี 2521 ซึ่งเท่ากับ 25 วันเป็น 41 วันในปี 2522 จากอัตราส่วนแสดงให้เห็นว่าความสามารถในการเก็บหนี้ของบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด อยู่ในระดับที่ดีมาก เพราะระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้ของบริษัทมีแนวโน้มที่

ลดลงโดยตลอด และการที่ระยะเวลาในการเก็บหนี้ของบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ด จำกัด มีแนวโน้มที่ลดลง อาจกล่าวได้ว่าลูกหนี้ของบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ด จำกัด เป็นลูกหนี้ที่ดี ในทางตรงกันข้ามการเร่งรัดการเก็บหนี้จากลูกหนี้มาก ๆ อาจทำให้ลูกหนี้เปลี่ยนใจไปหาคู่แข่งอื่นที่ให้สินเชื่อมากกว่าได้ เพราะลูกหนี้โดยทั่วไปจะพยายามถ่วงเวลาการชำระหนี้ออกไปให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ สำหรับบริษัทสังกะสีฟาร์อีสต์ จำกัด ความสามารถในการเก็บหนี้อยู่ในระดับพอใช้และยังคิดว่า การเก็บหนี้ของบริษัทสังกะสีไทย จำกัด

1.4 อัตราส่วนระยะหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

ระยะหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ อัตราส่วนนี้จะแตกต่างกันออกไปในแต่ละบริษัทซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารสินค้าคงเหลือของแต่ละบริษัท เพราะจากการวิเคราะห์จะพบว่า การประมาณค่าขายในแต่ละปีของแต่ละบริษัทนั้น จะส่งผลโดยตรงให้อัตราส่วนนี้สูงหรือต่ำ กล่าวคือถ้าปีใดประมาณการของค่าขายได้ใกล้เคียงกับค่าขายที่เป็นจริง อัตราส่วนก็จะไม่สูงหรือต่ำเกินไป แต่ปีใดที่ประมาณค่าขายไว้สูงแต่ค่าขายจริงไม่ได้สูงอย่างที่ประมาณการเอาไว้ อัตราส่วนระยะหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือก็จะสูง แต่ถ้าปีใดที่ประมาณยอดขายไว้ค่อนข้างต่ำ อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือก็จะต่ำไปด้วย แต่ไม่ว่าจะประมาณการค่าขายไว้สูงหรือต่ำกว่าความเป็นจริงมากนัก เพียงใดก็ไม่สู้จะดีสำหรับแต่ละบริษัทมากนัก เพราะถ้าปีใดที่ประมาณค่าขายไว้สูงเกินไปสินค้าที่เตรียมไว้คือสินค้าคงเหลือก็จะมามาก ทำให้เงินทุนจมอยู่กับสินค้าเปล่า ๆ ในทางตรงกันข้ามถ้าประมาณค่าขายไว้ต่ำกว่าความเป็นจริงสินค้าที่เตรียมไว้ขายอาจจะไม่พอขายทำให้สินค้าขาดตลาดได้

เมื่อพิจารณาถึงอัตราส่วนของแต่ละบริษัทแล้ว บริษัทสังกะสีฟาร์อีสต์ จำกัด อัตราส่วนค่อนข้างจะสูงกว่าบริษัทอื่นในอุตสาหกรรม บริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ด จำกัด อัตราส่วนโดยเฉลี่ยจะดีกว่าบริษัทอื่น คือระยะเวลาหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือของบริษัท โดยเฉลี่ยในช่วงปี 2519 - 2522 เท่ากับ 53 สำหรับแนวโน้มในปี 2522 อัตราส่วนมีแนวโน้มที่สูงกว่าปี 2521 ค่อนข้างมากพอสมควร บริษัทสังกะสีไทย จำกัด อัตราส่วนเฉลี่ย

ใกล้เคียงกับของ บริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ก จำกัด มากเมื่อเฉลี่ยในช่วงปี 2519 - 2522 คือเท่ากับ 56 วัน แต่แนวโน้มอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือของบริษัทลดลงโดยตลอดคือจากปี 2519 เท่ากับ 74 ลดลงมาตลอดจนถึงปี 2522 อัตราส่วนลดลงเหลือเพียง 36 วันเท่านั้น

จากการวิเคราะห์สภาพคล่องของทั้ง 3 บริษัท พบว่าสภาพคล่องของแต่ละบริษัท อยู่ในสภาพที่เหมาะสมไม่ว่าจะเป็นอัตราส่วนหมุนเวียน หรือระยะเวลาในการเก็บหนี้ แต่ที่มีปัญหาอยู่บ้างก็คืออัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นค่อนข้างจะต่ำและไม่คงที่ คือมีการเปลี่ยนแปลงสูงต่ำสลับกันไป สาเหตุเนื่องจากค่าขายไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์เอาไว้ ทำให้ระดับการถือสินค้าคงเหลือของบริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมในแต่ละปีมีระดับการถือสินค้าคงเหลือไม่สม่ำเสมอ ส่วนการที่จะพิจารณาว่าอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือสูงไปหรือไม่นั้น ถ้าพิจารณาจากลักษณะของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีแล้วก็ไม่ถือว่าสูงไป เพราะในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีการลงทุนส่วนใหญ่จะเป็นการลงทุนในสินค้าคงเหลือทำให้กิจกรรมมีสินค้าพร้อมที่จะขายได้เสมอเมื่อตลาดมีความต้องการ

เมื่อวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องของแต่ละบริษัทในแต่ละปีมาแล้ว ต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี ดังตารางที่ 31 และ 32

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31

แสดงอัตราส่วนสภาพเสี่ยง (Debt Ratio หรือ Leverage Ratio)

ชื่อบริษัท	อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (%)				อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมด (%)				อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมด (%)				อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (เท่า)			
	2519	2520	2521	2522	2519	2521	2521	2522	2519	2520	2521	2522	2519	2520	2521	2522
บริษัท สังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด	78.23	82.46	60.76	68.50	78.23	82.46	60.76	68.50	-	-	-	-	20.00	5.60	7.81	3.00
บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด	80.17	79.62	69.05	76.39	80.17	79.62	69.05	76.39	-	-	-	-	2.72	1.37	2.20	1.62
บริษัท สังกะสีไทย จำกัด	59.29	68.74	44.27	69.33	56.46	66.65	41.10	67.88	2.83	2.09	3.17	1.45	48.90	40.87	63.84	7.90

หมายเหตุ : เนื่องจากอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมดของ บริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด และบริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด ไม่มีหนี้สินระยะยาว

ตารางที่ 32

แสดงค่าเฉลี่ยอัตราส่วนแสดงสภาพเลียง ช่วงปี 2519 - 2522

บริษัท		เกินสินทั้งหมด ต่อสินทรัพย์ รวม (%)	หนี้สินหมุน เวียนต่อการยาวต่อการ ลงทุนทั้งหมดลงทุนทั้งหมด (%)	หนี้สินระยะ ต่อการ (%)	ความสามารถ ในการจ่าย ดอกเบี้ย (เท่า)
บริษัท สังกะสีฟาร์อีสต์ จำกัด	สูงสุด	82.46	82.46	0.00	20.00
	เฉลี่ย	72.49	72.49	0.00	9.10
	ต่ำสุด	60.76	60.76	0.00	3.00
บริษัท ไทยแลนด์ไอออน เวิร์ค จำกัด	สูงสุด	80.17	80.17	0.00	2.72
	เฉลี่ย	76.31	76.31	0.00	1.98
	ต่ำสุด	69.05	69.05	0.00	1.37
บริษัท สังกะสีไทย จำกัด	สูงสุด	69.33	69.88	3.17	140.87
	เฉลี่ย	60.41	58.02	2.39	65.38
	ต่ำสุด	44.27	41.10	1.45	7.90

2. การวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยง

การวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพเสี่ยงจากตารางที่ 31 และ 32 ซึ่งจะทราบว่า ความเสี่ยงของเจ้าหนี้มีมากเพียงใดในการเข้าร่วมทุนกับเจ้าของกิจการ และในการลงทุนทั้งหมดของกิจการนั้น เงินทุนที่ไค้มาทั้งหมดไค้มาจากแหล่งไค้บ้าง โดยดูจากสมการทางการบัญชี

$$\text{สินทรัพย์รวม} = \text{หนี้สินรวม} + \text{ส่วนของผู้เจ้าของ}$$

ในการวิเคราะห์จะชี้ให้เห็นว่าสินทรัพย์ทั้งหมดของแต่ละบริษัทนั้นมีส่วนที่ไค้มาจากหนี้สินมากเท่าไร การวิเคราะห์จะแยกวิเคราะห์ตามชนิดของอัตราส่วนดังนี้

2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม

สำหรับอุตสาหกรรมนี้พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมจะอยู่ระหว่างร้อยละ 60 - 80 ซึ่งก็ถือว่าหนี้สินมากกว่าส่วนของผู้เจ้าของ การที่มีหนี้สินอยู่จำนวนมากในสายตาของผู้เป็นเจ้าของจะรู้สึกว่าคุณมีความเสี่ยงมาก ในการที่จะไค้รับเงินคืนและดอกเบี้ยคืนเมื่อถึงเวลาตามสัญญา เพราะถ้าไค้จากการดำเนินงานอาจจะไค้ไค้กับต้นทุนของเงินที่กู้ยืมมา ในแง่ของผู้ประกอบการเองก็เสี่ยงอยู่ไม่น้อยคือ เสี่ยงในการที่จะหาเงินที่กู้ยืมมาไค้ยากเมื่อมีความจำเป็นเกิดขึ้นอีก หรืออาจจะหาไค้แค่ต้นทุนของเงินในการกู้ยืมจะต้องสูงขึ้น ซึ่งเมื่อต้นทุนของเงินสูงขึ้นเจ้าของกิจการหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องก็จะต้องเสี่ยงต่อการตัดสินใจอีกว่าเมื่อต้นทุนของเงินสูงขึ้นควรจะกู้เงินมาลงทุนหรือไม่ กู้เงินมาแล้วจะมีไค้ไรคุ้มกับต้นทุนที่เสียเพิ่มขึ้นอีกหรือไม่ ในทางตรงกันข้ามถ้ากิจการสามารถตัดสินใจไค้ถูกต้องและบริหารงานไค้ไค้มีผลกว่าไค้ดอกเบี้ยเงินกู้ที่จะต้องเสียแล้วก็จะไค้เป็นผลดีต่อกิจการ เพราะจะเป็นการไค้เงินธุรกิจโดยอาศัยเงินของผู้อื่นแต่ผลกว่าไค้ไค้กับบริษัท

จากการพิจารณาจากอัตราส่วนหนี้สินพบว่า บริษัทสังกะสีไทย จำกัด มีเงินทุนที่ไค้จากหนี้สินน้อยกว่า บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด และบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ก จำกัด คือบริษัท สังกะสีไทย จำกัด มีอัตราส่วนโดยเฉลี่ยร้อยละ 60.41 ส่วนของบริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด และบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ก จำกัด แล้ว มีอัตราส่วนร้อยละ 72.49 และ

76.31 ตามลำดับ ซึ่งถ้าพิจารณาถึงความเสี่ยงของเจ้าหนี้แล้ว เจ้าหนี้ของบริษัทสังกะสีไทย จำกัด จะมีความเสี่ยงต่อการไม่ไคชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยต่ำกว่าคู่แข่งอื่นและบริษัทสามารถจะมีหนี้สินได้อีก ถ้ามีความจำเป็นต้องการเงินทุนเพิ่ม บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด และบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด มีอัตราส่วนของหนี้สินสูงถึงร้อยละ 70 แต่บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์- จำกัด มีอัตราส่วนที่ค่อนข้างจะดีกว่า บริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด เล็กน้อย

2.2 อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมด

จากอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมด จะทำให้ทราบว่าบริษัทใดมีหนี้สินระยะสั้นเป็นอัตราส่วนมากน้อยเท่าใดเมื่อเทียบกับสินทรัพย์ทั้งหมดของบริษัท จากการวิเคราะห์พบว่าหนี้สินของทุกบริษัทในอุตสาหกรรมจะเป็นหนี้สินหมุนเวียน หรือหนี้สินระยะสั้นทั้งหมดจะมีหนี้สินระยะยาวเพียงบริษัทสังกะสีไทย จำกัด บริษัทเดียวเท่านั้น การที่มีหนี้สินมากและหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียนนั้น หากจะพิจารณาว่าเหมาะสมหรือไม่ขึ้นอยู่กับภาระหนี้สินของกิจการว่าเป็นอย่างไร กิจการมีความสามารถที่จะเปลี่ยนสินค้าและถูกหนี้เป็นเงินสดได้เร็วเท่าใด ถ้าสามารถเปลี่ยนได้เร็วก็ไม่เป็นปัญหา จากการวิเคราะห์ควบคู่ไปกับอัตราส่วนความสามารถในการเก็บหนี้ และการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือพบว่าไม่น่าจะเกิดปัญหาเรื่องเงินขาดมือ กล่าวคือกิจการจะมีสภาพคล่องดีพอสมควรและจากการพิจารณาหนี้สินของบริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมพบว่า เป็นหนี้สินหมุนเวียนอยู่ในกิจการตลอดเวลา คือเป็นหนี้สินประเภทเงินเบิกเกินบัญชี ซึ่งรายการนี้ถือเป็นหนี้สินหมุนเวียน แต่ในทางปฏิบัติสามารถทำสัญญาต่อได้ทุกปี

2.3 อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมด

อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมดในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี จะมีเฉพาะบริษัทสังกะสีไทย จำกัด แต่เป็นอัตราส่วนที่ต่ำมากคือขณะที่มีหนี้สินทั้งหมดร้อยละ 60 จะเป็นหนี้สินหมุนเวียนเสียร้อยละ 58 เป็นหนี้สินระยะยาวเพียงร้อยละ 2 เท่านั้นและหนี้สินระยะยาวของบริษัทก็เป็นหนี้สินที่ได้จากแหล่งเงินทุนภายในบริษัทนั่นเอง คือเป็นหนี้สินในรูปเงินสะสมพนักงาน

2.4 อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย จะชี้ให้เห็นว่าจากการที่กิจการมีหนี้สินมากนัก กิจการสามารถทำอะไรให้กับบริษัทได้มากพอเพียงที่จะต้องจ่ายดอกเบี้ยหรือไม่ ถ้ากิจการมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยสูงผลกำไรที่เหลือจากการจ่ายดอกเบี้ยก็จะสูงด้วย

ดังนั้นจากการพิจารณาอัตราส่วนดังกล่าวแล้วพบว่า บริษัทสังกะสีไทย จำกัด จะมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยสูงมากอย่างเช่นในปี 2520 ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของบริษัทสูงถึง 140.87 เท่า และในปี 2522 ซึ่งเป็นปีที่บริษัทมีอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยค่าที่สุดซึ่งเท่ากับ 7.90 เท่า ในขณะที่บริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.62 เท่า และบริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด เท่ากับ 3 เท่า สาเหตุที่บริษัทสังกะสีไทย จำกัด มีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยก็เพราะบริษัทมีหนี้สินน้อยกว่าของคู่แข่งชันมาก กำไรที่บริษัทหามาได้ไม่ถูกจัดสรรไปเป็นดอกเบี้ยจ่ายเหมือนอย่างของคู่แข่งชัน

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยงของบริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีพบว่า เงินที่ลงทุนในกิจการประมาณร้อยละ 60 - 80 เป็นเงินทุนที่ได้จากหนี้สินและเป็นหนี้สินระยะสั้นเกือบทั้งหมด จึงเป็นปัญหาว่าในสายตาของเจ้าหนี้จะมีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใดที่จะไม่ได้รับชำระเงินทุน และดอกเบี้ยคืนเมื่อครบกำหนด เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยแล้ว ทุกบริษัทมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยสูงด้วยกันทุกบริษัท และหนี้สินก็เป็นหนี้สินที่เกิดจากประเพณีทางด้านการค้า และเมื่อพิจารณาถึงความเสี่ยงที่แท้จริงแล้วเจ้าหนี้ก็ไม่น่าจะเสี่ยงมากนัก

เมื่อวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยงของแต่ละบริษัทใน อุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีมาแล้ว อัตราส่วนที่จะทำการวิเคราะห์ต่อไปคือ อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน ดังอัตราส่วนในตารางที่ 33 และ 34

ตารางที่ 33

แสดงอัตราส่วนสมรรถภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)

บริษัท	อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (รอบ)				อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (รอบ)			
	2519	2520	2521	2522	2519	2520	2521	2522
บริษัท สังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด	12.55	14.62	14.22	20.75	2.27	1.74	2.65	2.43
บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด	14.01	15.00	14.42	12.84	1.80	2.08	2.69	2.02
บริษัท สังกะสีไทย จำกัด	15.24	15.82	12.39	13.92	2.33	1.79	3.14	1.71

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34

แสดงค่าเฉลี่ยอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน

ช่วงปี 2519 - 2522

บริษัท		อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (รอบ)	อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (รอบ)
บริษัท สังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด	สูงสุด	20.75	2.65
	เฉลี่ย	15.54	2.27
	ต่ำสุด	12.55	1.74
บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด	สูงสุด	15.00	2.69
	เฉลี่ย	14.09	2.26
	ต่ำสุด	12.84	1.80
บริษัท สังกะสีไทย จำกัด	สูงสุด	15.82	3.14
	เฉลี่ย	14.34	2.24
	ต่ำสุด	12.39	1.71

3. การวิเคราะห์อัตราส่วนสมรรถภาพในการดำเนินงาน

การวิเคราะห์สมรรถภาพในการดำเนินงานจากตารางที่ 33 และ 34 นอกจากพิจารณาจากอัตราส่วนหมุนเวียน ระยะเวลาถ่วงเฉลี่ยในการเก็บหนี้ และอัตรากาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือดังกล่าวมาแล้วในการวิเคราะห์ถึงอัตราส่วนสภาพคล่องยังดูได้จากอัตราส่วนแสดงการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร และการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม การวิเคราะห์จะแยกวิเคราะห์ตามชนิดของอัตราส่วนดังต่อไปนี้

3.1 อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร

อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรจะแสดงให้เห็นว่า สินทรัพย์ประจำหรือสินทรัพย์ถาวรที่มีอยู่ก่อให้เกิดรายได้เป็นที่น่าสนใจหรือไม่ จากการวิเคราะห์พบว่าการใช้สินทรัพย์ถาวรของทุก ๆ บริษัทอยู่ในระดับที่น่าสนใจ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่จำเป็นต้องลงทุนในทรัพย์สินถาวรมาก การลงทุนจะเป็นการลงทุนมากในครั้งแรกครั้งเดียวเป็นการลงทุนในตัวอาคาร เครื่องจักรอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ ต่อจากนั้นไม่มีความจำเป็นต้องลงทุนอีกจะมีการลงทุนในทรัพย์สินถาวรบ้างก็เป็นการลงทุนเพื่อทดแทนในส่วนที่สึกหรือเสื่อมสภาพไป หรือเพื่อบำรุงรักษาสิ่งที่มีอยู่ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้เสมอก็เป็น การเพียงพอแล้ว นอกจากนี้อุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสียังมีข้อดีและได้เปรียบกว่าอุตสาหกรรมอื่นตรงที่เทคนิคในเครื่องจักรอุปกรณ์ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมอื่น เช่น อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ และชิ้นส่วนรถยนต์

และเมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนของแต่ละบริษัทแล้ว จะพบว่าอัตรากาการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรมีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันมาก ไม่มีบริษัทใดได้เปรียบหรือเสียเปรียบมากนัก

3.2 อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม

อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมถ้าพิจารณาประกอบกับการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรแล้วจะพบว่าอัตราส่วนนี้แตกต่างจากอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรมาก การหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรโดยเฉลี่ยของทั้ง 3 บริษัทแล้วมีการหมุนเวียนประมาณ 10 รอบ แต่การหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมโดยเฉลี่ยของทั้ง 3 บริษัทมีการหมุนเวียนไม่ถึง 3 รอบ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะการลงทุนส่วนใหญ่ในอุตสาหกรรมเป็นการลงทุนเพื่อสั่งซื้อวัตถุดิบมาผลิตเป็นสินค้าไว้ขายให้ลูกค้า และจากลูกค้ามาเป็นเงินสดจะพบว่าทั้งลูกหนี้และสินค้าเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น ดังนั้นจึงจำเป็นอยู่เองที่อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมจะแตกต่างไปจากอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร

และเมื่อพิจารณาจากตัวเลขของบริษัทแล้วก็ไม่มียี่ห้อใดที่จะได้เปรียบหรือเสียเปรียบกันมากนักในการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็สินทรัพย์ถาวร หรือสินทรัพย์หมุนเวียน จึงอาจกล่าวสรุปได้ว่าสมรรถภาพในการดำเนินงานในส่วนของการใช้สินทรัพย์ทั้ง 3 บริษัทมีสมรรถภาพที่ใกล้เคียงกันมาก

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงานของบริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี จากอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรและอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมพบว่า อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรมีอัตราส่วนค่อนข้างจะสูง แต่อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมอัตราส่วนค่อนข้างจะต่ำจึงเป็นปัญหาว่าบริษัทต่าง ๆ มีสินทรัพย์หมุนเวียนหรือสินทรัพย์ระยะสั้นมากเกินไปหรือไม่ เพราะจากการที่อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรมีอัตราส่วนที่สูง แสดงว่าสินทรัพย์ถาวรได้ใช้ไปในกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับสินทรัพย์หมุนเวียนนั้นจากการวิเคราะห์ก็ไม่ได้มากเกินความจำเป็น แต่ที่บริษัทต่าง ๆ ต้องมีสินทรัพย์หมุนเวียนมากก็เป็นไปตามประเภทของอุตสาหกรรมที่จำเป็นต้องลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนในรูปของลูกหนี้และสินค้าคงเหลือมาก ซึ่งทั้งลูกหนี้และสินค้าคงเหลือก็เป็นตัวที่ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการโดยตรงด้วย

อัตราส่วนที่จะทำการวิเคราะห์ต่อไปคือ อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหา
กำไร ทั้งอัตราส่วนในตารางที่ 35 และ 36

ตารางที่ 35

แสดงอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร (Profitability Ratio)

ชื่อบริษัท	กำไรขั้นต้น (%)				กำไรสุทธิต่อค่าขาย (%)				ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)				ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (%)			
	2519	2520	2521	2522	2519	2520	2521	2522	2519	2520	2521	2522	2519	2520	2521	2522
บริษัท สังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด	11.92	9.77	12.58	11.21	3.76	1.58	4.13	1.77	8.55	2.74	10.93	4.30	39.27	15.63	27.86	13.63
บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ก จำกัด	17.44	12.97	15.74	13.91	4.27	0.56	1.98	1.25	7.68	1.17	5.33	2.52	38.75	5.77	17.22	10.68
บริษัท สังกะสีไทย จำกัด	16.06	12.30	12.88	13.46	4.48	1.68	2.89	3.55	10.43	2.99	9.07	6.07	25.61	9.58	16.28	19.78

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36

แสดงค่าเฉลี่ยอัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร

ช่วงปี 2519 - 2522

บริษัท		กำไรขั้นต้น ต่อค่าขาย (%)	กำไรสุทธิ ต่อค่าขาย (%)	ผลตอบแทน ต่อสินทรัพย์ (%)	ผลตอบแทนต่อ ส่วนของผู้ ถือหุ้น (%)
บริษัท สังกะสีฟาร์อีสต์ จำกัด	สูงสุด	12.58	4.13	10.93	39.27
	เฉลี่ย	11.37	2.81	5.56	24.10
	ต่ำสุด	9.77	1.58	2.74	13.63
บริษัท ไทยแคนคิโอออน เวิร์ค จำกัด	สูงสุด	17.44	4.27	7.68	38.75
	เฉลี่ย	14.21	1.26	3.01	11.22
	ต่ำสุด	12.97	0.56	1.17	5.77
บริษัท สังกะสีไทย จำกัด	สูงสุด	16.06	11.48	10.43	25.61
	เฉลี่ย	13.68	3.15	5.62	17.81
	ต่ำสุด	12.30	1.63	2.99	9.58

4. การวิเคราะห์อัตราส่วนสมรรถภาพในการหากำไร

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนต่าง ๆ ที่ผ่านมาแล้วอันได้แก่ สภาพคล่อง ความเสี่ยง และสมรรถภาพในการดำเนินงาน อัตราส่วนต่าง ๆ ของแต่ละบริษัทอาจจะแตกต่างกันมากในบางอัตราส่วนหรืออาจจะใกล้เคียงกันมากในอีกอัตราส่วนหนึ่ง แต่การวิเคราะห์เพื่อชี้ชัดลงไปว่า การบริหารการเงิน และบริหารงานของบริษัทใดจะดีกว่ากันนั้นจะไม่สามารถชี้ชัดลงไปได้ในอัตราส่วนใดอัตราส่วนหนึ่ง การวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไรจะสามารถชี้หรือแสดงให้เห็นว่า การบริหารงานของบริษัทใดทำได้ดีและได้ผลตอบแทนที่สูงกว่า ขณะเดียวกันก็จะสามารถตอบคำถามที่ว่า จากการวิเคราะห์อัตราส่วนต่าง ๆ ที่ผ่านมาของแต่ละอัตราส่วน และแต่ละบริษัทนั้น อัตราส่วนของบริษัทใดจะเป็นอัตราส่วนที่เหมาะสมและให้ผลตอบแทนสูงที่สุด การวิเคราะห์จะแยกวิเคราะห์ตามชนิดของอัตราส่วนดังอัตราส่วนที่แสดงในตารางที่ 35 และ 36

4.1 อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขาย

อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขายแสดงให้เห็นถึงการควบคุมการผลิตว่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ สิ่งที่จะกำหนดว่าอัตราส่วนนี้จะสูงหรือต่ำนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ คือ ปัจจัยด้านต้นทุนสินค้าซึ่งประกอบด้วย วัตถุดิบ ค่าแรงทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต กับปัจจัยด้านราคาขาย ในการตั้งราคาขายของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี ผู้ผลิตไม่สามารถปรับราคาให้สูงขึ้นได้เองตามต้นทุนที่สูงขึ้น เพราะมักจะถูกควบคุมราคาโดยกระทรวงพาณิชย์ ดังนั้นอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขายจึงมักเปลี่ยนแปลงไม่คงที่

เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนที่คำนวณหาได้พบว่า บริษัทไทยแลนด์ไอออนเวียร์ด จำกัด มีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขายสูงกว่าบริษัทอื่น คือมีอัตราส่วนโดยเฉลี่ยร้อยละ 14.21 ขณะที่บริษัทสังกะสีไทย จำกัด มีอัตราส่วนโดยเฉลี่ยร้อยละ 13.68 และบริษัทสังกะสีฟาร์อีสต์ จำกัด มีอัตราส่วนโดยเฉลี่ยร้อยละ 11.37 แสดงว่าการควบคุมทางด้านต้นทุนการผลิตของ บริษัทไทยแลนด์ไอออนเวียร์ด จำกัด ทำได้ดีกว่าบริษัทอื่นแม้จะไม่แตกต่างกันมากนัก

4.2 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย

อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายจะแสดงให้เห็นว่าในการผลิตสินค้าออกมาขายนั้น หลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้วมีกำไรเป็นอัตราส่วนเท่าไรของค่าขาย สำหรับการพิจารณา ควรจะพิจารณาประกอบกับอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขายพร้อมกันไปด้วย ถ้าหากว่าอัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อค่าขายสูงแต่อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายต่ำเมื่อเปรียบเทียบกันแต่ละบริษัท จะเป็นการชี้ให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งใดแก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับดอกเบี้ยจ่ายมีเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงควรมีการควบคุมรายจ่ายทางค่านี้นี้ให้มาก โดยดูได้จากกรณีของบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ด จำกัด อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขายของบริษัทโดยเฉลี่ยจะสูงกว่าของบริษัทอื่น ๆ แต่เมื่อพิจารณาถึงอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายแล้ว ปรากฏว่า อัตราส่วนของบริษัทมีอัตราต่ำกว่าของบริษัทอื่น ๆ มากคือกำไรสุทธิต่อค่าขายโดยเฉลี่ยแล้วประมาณร้อยละ 1.26 ขณะที่บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด มีอัตราส่วนโดยเฉลี่ย ร้อยละ 2.81 และบริษัทสังกะสีไทย จำกัด ร้อยละ 3.15 จากการที่อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายของ บริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ด จำกัด ต่ำแต่อัตรากำไรขั้นต้นต่อค่าขายสูง เช่นนี้ จึงควรวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้อัตราส่วนนี้ต่ำ เครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์คือ การวิเคราะห์ส่วนร้อยละของค่าขาย ดังแสดงในตารางที่ 37, 38, 39 และ 40 โดยเทียบค่าขายเท่ากับ 100 ต้นทุนและค่าใช้จ่ายเป็นอัตราส่วนเท่าไรของค่าขาย จากการวิเคราะห์พบว่า บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด มีต้นทุนขายร้อยละ 88.64 บริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ด จำกัด ร้อยละ 84.99 และบริษัทสังกะสีไทย จำกัด ร้อยละ 86.33 พบว่าต้นทุนของ บริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ด จำกัดต่ำสุด รองลงมาคือ บริษัทสังกะสีไทย จำกัด และบริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด เป็นบริษัทที่มีต้นทุนสูงที่สุด แต่จำนวนต้นทุนที่เป็นร้อยละของแต่ละบริษัทไม่ได้แตกต่างกันมากนัก คืออยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของแต่ละบริษัทปรากฏว่า บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด ค่าที่สุดคือ ร้อยละ 8.75 โดยบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ด จำกัด ร้อยละ 11.45 และบริษัทสังกะสีไทย จำกัด ร้อยละ 10.28 ซึ่งจะเห็นได้ว่าต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของทั้งสามบริษัทมีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน แต่มีกำไรที่ต่างกันมาก ซึ่งมีสาเหตุมาจากการที่บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ด จำกัด มีรายได้

อื่นน้อยกว่ารายจ่ายอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับดอกเบี้ย กล่าวคือรายได้อื่นโดยเฉลี่ย ร้อยละ 1.01 แต่มีรายจ่ายอื่นสูงร้อยละ 2.64 จึงทำให้กำไรสุทธิของบริษัทค้าลง และบริษัท สังกะสีไทย จำกัด กลับเป็นบริษัทที่มีกำไรสุทธิโดยเฉลี่ยมากที่สุด เพราะว่าบริษัทมีรายได้อื่น เฉลี่ยร้อยละ 1.46 แต่รายจ่ายอื่น ๆ ซึ่งหมายถึงรายจ่ายเกี่ยวกับดอกเบี้ยเพียงร้อยละ 0.25 เท่านั้น บริษัทจึงมีกำไรสุทธิสูงกว่าคู่แข่ง

4.3 อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์เป็นการชี้ให้เห็นว่า สินทรัพย์ที่กิจการมีอยู่ ทั้งหมดนั้นก่อให้เกิดรายไ้มากหรือน้อยเพียงใด และจากการวิเคราะห์พบว่าอัตราส่วนในปี 2519 นั้นสูงและต่ำสลับกันไปถึงปี 2522 สาเหตุเพราะการลงทุนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนใน ลูกหนี้และสินค้าซึ่งเป็นสินทรัพย์ระยะสั้นหรือสินทรัพย์หมุนเวียน ดังนั้นปีใดที่กิจการขายสินค้า ไค้น้อยกิจการจะมีสินค้าคงเหลืออยู่มาก จึงทำให้อัตราส่วนนี้ออกมาต่ำอย่างเช่นในปี 2520 และ 2522 และในทางตรงกันข้ามอัตราส่วนในปี 2519 และ 2521 สูง เพราะกิจการมี สินค้าน้อย เนื่องจากต้องการระบายสินค้าเก่าออกไปให้หมดก่อน จึงทำให้สินค้าคงเหลือมี น้อยสินทรัพย์ก็น้อยด้วย จึงส่งผลให้อัตราส่วนนี้สูง

โดยสรุปจากการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ พบว่าบริษัทสังกะสีไทย จำกัด สามารถใช้สินทรัพย์ทั้งหมดก่อให้เกิดรายไ้มากกว่าของบริษัทอื่น ๆ ส่วนบริษัทสังกะสี- พาร์อีสท์ จำกัด และบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด อัตราส่วนค่อนข้างจะใกล้เคียงกันมาก

4.4 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนนี้มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงเช่นเดียวกับอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม โดยปีใดบริษัทขายสินค้าได้มากกว่าไรก็จะมาก ปีใดขายได้น้อยกว่าไรก็จะน้อยตามไปด้วย โดยที่ส่วนของผู้ถือหุ้นค่อนข้างจะคงที่จึงทำให้อัตราส่วนนี้เปลี่ยนแปลงไปตามยอดขาย

จากการวิเคราะห์พบว่า บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด มีกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมากที่สุด ซึ่งถ้าหากดูจากอัตราส่วนต่าง ๆ แขนง บริษัทสังกะสีไทย จำกัด น่าจะมีอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมากกว่าที่เป็นอยู่ เนื่องจากทราบดีว่าถึงอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมพบว่า บริษัทสังกะสีไทย จำกัด มีหนี้สินน้อยกว่าบริษัทอื่นเมื่อเป็นเช่นนี้รายได้ที่บริษัทหามาได้ จำเป็นที่จะต้องถูกแบ่งออกไปตามจำนวนส่วนของผู้ถือหุ้นที่มีมากที่สุด สำหรับบริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด เป็นบริษัทที่มีอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมากที่สุด สำหรับบริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด เป็นบริษัทที่มีอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมากที่สุด ทั้ง ๆ ที่กำไรของบริษัทที่เป็นตัวเงินก็ไม่ไต่มาไกลกว่าของบริษัทสังกะสีไทย จำกัด เลย อัตราส่วนกำไรของบริษัทใกล้เคียงกับของ บริษัทไทยแลนด์-ไอออนเวิร์ค จำกัด แต่อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่สูงที่สุดที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าบริษัทได้เงินลงทุนจากส่วนที่เป็นของเจ้าหนี้มากในขณะที่ส่วนของผู้ถือหุ้นน้อย จึงทำให้จำนวนกำไรที่หามาได้ต้องเฉลี่ยกันในหมู่ของเจ้าหนี้เฉลี่ยกันไม่มากอัตราส่วนจึงสูง สำหรับบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด มีหนี้สินมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้นก็จริงอยู่แต่กำไรที่จะตกอยู่กับส่วนของผู้ถือหุ้นมีเหลืออยู่น้อย เพราะบริษัทต้องแบ่งกำไรจากการดำเนินงานส่วนหนึ่งไปเป็นค่าดอกเบี้ยจ่ายสำหรับเงินทุนในส่วนที่ได้จากเจ้าหนี้ ดังนั้นกำไรสุทธิที่เหลือหลังจากหักดอกเบี้ยจ่ายจึงมีค่อนข้างจะต่ำกว่าของบริษัทอื่น ๆ

การวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น สามารถตอบคำถามได้ว่า การมีหนี้สินมากเท่าไรจึงจะเหมาะสมซึ่งการจะมีหนี้สินมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยว่ามีมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ยังจะต้องคำนึงถึงด้วยว่ากำไรหลังจากจ่ายดอกเบี้ยแล้วยังมีพอหรือไม่ และจะคุ้มกับต้นทุนของเงินทุนจากการกู้ยืมหรือไม่ เช่น บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด ได้เงินลงทุนจากเจ้าหนี้มาก ขณะเดียวกันการดำเนินงานของบริษัทก็มีผลกำไรคุ้มกับต้นทุนคือดอกเบี้ยที่จะจ่ายแก่เจ้าหนี้ สำหรับบริษัทสังกะสีไทย จำกัด มีหนี้สินน้อยกว่าส่วนของผู้ถือหุ้นค่อนข้างจะมากกว่าบริษัทอื่น กำไรที่บริษัทหามาได้จึงต้องแบ่ง

กันในหมู่ของส่วนของเจ้าของ ดังนั้นอัตราผลตอบแทนจึงต่ำกว่าของ บริษัทสังกะสีอาร์อีส์ จำกัด ส่วนบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินใกล้เคียงกับของบริษัทสังกะสีอาร์อีส์ จำกัด แต่บริษัทกลับมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของเจ้าของต่ำที่สุด เพราะกำไรที่ได้จากการดำเนินงานสำหรับเงินทุนในส่วนของเจ้านั้นเป็นกำไรที่ไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายที่เป็นดอกเบี้ย

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไรของบริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี จากอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายค่อนข้างจะต่ำ เนื่องจากราคาขายแผ่นเหล็กชุบสังกะสีไม่สามารถปรับให้สูงขึ้นได้ตามต้นทุนสินค้าที่สูงขึ้น เพราะราคาขายถูกควบคุมจากกระทรวงพาณิชย์ แต่ถ้าพิจารณาถึงอัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของเจ้าของแล้ว ผลตอบแทนก็อยู่ในอัตราที่สูงน่าพอใจสำหรับผู้ลงทุนแล้วในสถานการณ์ปัจจุบันของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี และในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

เมื่อวิเคราะห์อัตราส่วนแสดง สภาพคล่อง อัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยง อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน และอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร ของแต่ละบริษัทในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีมาแล้ว ต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์เพื่อหาอัตราส่วนมาตรฐานของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37

แสดงส่วนร้อยละของค่าขาย บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์จำกัด

รายการ	2519	2520	2521	2522	เฉลี่ย
ขาย	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
หัก ต้นทุนขาย	88.08	90.23	87.48	88.79	88.64
กำไรขั้นต้น	11.92	9.77	12.55	11.21	11.36
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	8.61	8.63	8.36	8.15	8.44
กำไรจากการดำเนินงาน	3.31	1.14	4.19	3.06	2.92
บวก รายได้อื่น	0.95	1.55	3.10	1.02	1.66
หัก รายจ่ายอื่น	0.00	0.48	0.93	1.36	0.69
กำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้	4.26	2.21	6.36	2.72	3.89
หัก ภาษีเงินได้นิติบุคคล	0.50	0.64	2.22	0.95	1.08
กำไรสุทธิประจำปี	3.76	1.57	4.14	1.77	2.81
ค่าขาย					
ปี 2519	240,932,100.48 บาท				
ปี 2520	271,169,603.87 บาท				
ปี 2521	255,761,447.35 บาท				
ปี 2522	319,858,197.04 บาท				

ตารางที่ 38

แสดงส่วนร้อยของค่าขาย บริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด

รายการ	2519	2520	2521	2522	เฉลี่ย
ขาย	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
หัก ต้นทุนขาย	82.56	87.03	84.26	86.09	84.99
กำไรขั้นต้น	17.44	12.97	15.74	13.91	15.01
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	11.85	11.00	10.96	11.97	11.45
กำไรจากการดำเนินงาน	5.59	1.97	4.78	1.94	3.56
บวก รายได้อื่น	1.16	1.24	0.95	3.10	1.61
หัก รายจ่ายอื่น	2.48	2.34	2.61	3.12	2.64
กำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้	4.27	0.87	3.12	1.92	2.54
หัก ภาษีเงินได้นิติบุคคล	0.00	30.00	1.14	0.67	0.53
กำไรสุทธิประจำปี	4.27	0.57	1.98	1.25	1.25
ค่าขาย					
ปี 2519	453,349,641.87 บาท				
ปี 2520	490,716,723.61 บาท				
ปี 2521	488,143,633.12 บาท				
ปี 2522	508,118,973.06 บาท				

ตารางที่ 39

แสดงส่วนร่อยของค่าขาย บริษัทสังกะสีไทย จำกัด

รายการ	2519	2520	2521	2522	เฉลี่ย
ขาย	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
หัก ต้นทุนขาย	83.94	87.70	87.12	86.54	86.33
กำไรขั้นต้น	16.06	12.30	12.88	13.46	13.67
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	10.58	10.03	9.71	10.80	10.23
กำไรจากการดำเนินงาน	5.48	2.27	3.17	2.66	3.39
บวก รายได้อื่น	0.24	0.38	1.50	3.71	1.46
หัก รายจ่ายอื่น	0.12	0.02	0.07	0.81	0.25
กำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้	5.60	2.63	4.60	5.56	4.60
หัก ภาษีเงินได้นิติบุคคล	1.13	0.96	1.70	2.02	1.45
กำไรสุทธิประจำปี	4.48	1.67	2.90	3.54	3.15
ค่าขาย					
ปี 2519	485,001,591.82 บาท				
ปี 2520	503,453,447.60 บาท				
ปี 2521	571,795,555.37 บาท				
ปี 2522	680,341,845.56 บาท				

ตารางที่ 40

แสดงส่วนร้อยละของค่าขาย งบรวมของอุตสาหกรรม

รายการ	2519	2520	2521	2522
ขาย	100.00	100.00	100.00	100.00
หัก ต้นทุนขาย	84.26	87.98	86.12	86.87
กำไรขั้นต้น	15.74	12.02	13.88	13.13
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	10.66	10.10	9.91	10.63
กำไรจากการดำเนินงาน	5.08	1.92	3.97	2.50
บวก รายได้อื่น	0.74	0.97	1.61	2.94
หัก รายจ่ายอื่น	1.00	1.02	1.18	1.70
กำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้	4.82	1.87	4.40	3.74
หัก ภาษีเงินได้นิติบุคคล	0.57	0.64	1.60	1.34
กำไรสุทธิประจำปี	4.25	1.23	2.80	2.40
ค่าขาย				
ปี 2519	1,179,283,334.17 บาท			
ปี 2520	1,265,339,775.08 บาท			
ปี 2521	1,315,700,635.84 บาท			
ปี 2522	1,508,319,515.66 บาท			

การวิเคราะห์เพื่อหาอัตราส่วนมาตรฐานของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี

ในการหาอัตราส่วนมาตรฐานของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีใช้วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักแบบสมคูลย์ (**Equal-Weighted Average**) คือการหาค่ากลางเลขคณิตจากอัตราส่วนของแต่ละบริษัทในกลุ่มนั่นเอง หลังจากได้ผลลัพธ์ของค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดประจำปีแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการหาค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนเฉลี่ยของอัตราส่วนเฉลี่ย ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด ในระหว่างปี 2519 - 2522 ด้วยวิธีการถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (**Weighted-average**) โดยให้น้ำหนักในปี 2519 - 2522 เท่ากับ 1, 2, 3 และ 4 ซึ่งผลลัพธ์จากการคำนวณแสดงแยกตามชนิดของอัตราส่วน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 41, 42, 43 และ 44

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 41

แสดงดัชนีอัตราส่วนแสดงสภาพคล่องของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี

ปี		สินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน (เท่า)	สินทรัพย์หมุนเวียนหักสินค้าคงเหลือต่อหนี้สินหมุนเวียน(เท่า)	ระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้ (วัน)	การหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (วัน)
2519	สูงสุด	1.54	0.51	53	74
	เฉลี่ย	1.22	0.48	41	58
	ต่ำสุด	1.05	0.45	33	49
2520	สูงสุด	1.32	0.33	35	65
	เฉลี่ย	1.15	0.39	32	63
	ต่ำสุด	1.07	0.23	26	55
2521	สูงสุด	1.79	0.64	25	80
	เฉลี่ย	1.43	0.56	24	57
	ต่ำสุด	1.16	0.47	22	45
2522	สูงสุด	1.29	0.45	41	62
	เฉลี่ย	1.22	0.29	24	54
	ต่ำสุด	1.09	0.12	3	36
เฉลี่ยทาง 2519 - 2522	สูงสุด	1.47	0.46	37	70
	เฉลี่ย	1.27	0.41	28	58
	ต่ำสุด	1.11	0.28	17	44

ตารางที่ 42

แสดงดัชนีอัตราส่วนแสดงสภาพเสียงของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี

ปี		หนี้สินต่อ สินทรัพย์รวม (%)	หนี้สินหมุนเวียน ต่อเงินทุนทั้ง หมด (%)	หนี้สินระยะยาว ต่อเงินทุนทั้งหมด (%)	ความสามารถ ในการจ่าย คอกเบี้ย(เท่า)
2519	สูงสุด	80.17	80.17	2.83	48.90
	เฉลี่ย	72.56	71.62	0.94	23.87
	ต่ำสุด	59.29	56.46	0.00	2.72
2520	สูงสุด	82.46	82.46	2.09	140.87
	เฉลี่ย	76.94	76.24	0.70	49.28
	ต่ำสุด	68.74	16.65	0.00	1.37
2521	สูงสุด	69.05	69.05	3.17	63.84
	เฉลี่ย	58.03	56.97	1.06	24.62
	ต่ำสุด	44.27	41.10	0.00	2.20
2522	สูงสุด	76.39	76.39	1.45	7.90
	เฉลี่ย	71.41	70.92	0.48	4.17
	ต่ำสุด	68.50	67.88	0.00	1.62
เฉลี่ยรวม 2519 - 2522	สูงสุด	75.78	75.78	2.23	55.38
	เฉลี่ย	68.62	68.62	0.74	21.30
	ต่ำสุด	60.33	60.33	0.00	1.85

ตารางที่ 43

แสดงดัชนีอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงานของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี

ปี		สินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน (เท่า)	การหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (วัน)	ระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้ (วัน)	อัตราการผลิตเวียนของสินทรัพย์ถาวร (รอบ)	อัตราการผลิตเวียนของสินทรัพย์รวม (รอบ)
2519	สูงสุด	1.54	95	53	15.24	2.27
	เฉลี่ย	1.16	87	41	13.93	2.13
	ต่ำสุด	0.87	75	33	12.55	1.80
2520	สูงสุด	1.32	134	35	18.82	2.08
	เฉลี่ย	1.15	126	31	15.15	1.87
	ต่ำสุด	1.07	117	26	14.62	1.74
2521	สูงสุด	1.79	73	25	14.42	3.14
	เฉลี่ย	1.43	62	24	13.68	2.83
	ต่ำสุด	1.16	55	22	12.39	2.65
2522	สูงสุด	1.29	135	41	20.75	2.43
	เฉลี่ย	1.22	120	24	15.84	2.05
	ต่ำสุด	1.09	103	3	12.84	1.71
เฉลี่ยช่วง 2522 - 2519	สูงสุด	1.47	0.46	37	17.31	2.56
	เฉลี่ย	1.27	0.41	28	14.86	2.26
	ต่ำสุด	1.11	0.28	17	13.03	2.01

ตารางที่ 44

แสดงดัชนีอัตราส่วนสมรรถภาพในการหากำไรของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี

ปี		กำไรเบื้องต้น ต่อคาชาย (%)	กำไรสุทธิต่อ คาชาย (%)	กำไรสุทธิต่อ สินทรัพย์ค้ำเนิน การ (%)	กำไรสุทธิต่อ ส่วนของผู้ เจ้าของ (%)
2519	สูงสุด	17.44	4.48	10.43	39.27
	เฉลี่ย	15.14	4.17	8.89	34.54
	ต่ำสุด	11.92	3.76	7.68	25.61
2520	สูงสุด	12.97	1.68	2.99	15.63
	เฉลี่ย	11.68	1.27	2.30	10.33
	ต่ำสุด	9.77	0.56	1.17	5.77
2521	สูงสุด	15.74	4.13	10.93	27.86
	เฉลี่ย	13.72	3.00	8.44	20.45
	ต่ำสุด	12.58	1.98	5.33	16.28
2522	สูงสุด	13.91	3.55	6.07	19.78
	เฉลี่ย	12.86	2.19	4.30	14.70
	ต่ำสุด	11.21	1.25	2.52	10.68
เฉลี่ยช่วง 2519 - 2522	สูงสุด	14.62	3.44	7.35	23.32
	เฉลี่ย	13.11	2.45	5.60	17.54
	ต่ำสุด	11.40	1.58	3.61	12.87

จากตารางที่ 41, 42, 43 และ 44 สามารถวิเคราะห์อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีโดยเฉลี่ยในปี 2519 - 2522 ได้โดยชี้ให้เห็นว่าสภาพคล่องของอุตสาหกรรมมีสภาพคล่องที่น่าพอใจพอสมควร คืออัตราส่วนหมุนเวียน โดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมเท่ากับ 1.27 เท่า แสดงว่าเมื่อหักหนี้สินออกแล้วยังมีสินทรัพย์หมุนเวียนคงเหลืออยู่ถึง 0.27 เท่า ส่วนระยะเวลาในการเก็บหนี้โดยเฉลี่ยอุตสาหกรรมสามารถเก็บหนี้ได้ภายใน 28 วันซึ่งเป็นที่น่าพอใจ สำหรับสินค้าคงเหลือเป็นสินทรัพย์ที่มีอยู่ในกิจการมากที่สุด แต่ก็ไม่เป็นปัญหาอย่างใดเนื่องจากอุตสาหกรรมเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าออกมาเพื่อจำหน่าย ดังนั้นจึงจำเป็นที่อุตสาหกรรมจะต้องลงทุนในสินค้าคงเหลือซึ่งประกอบด้วย วัตถุดิบ สินค้าสำเร็จรูป และสินค้านำมาผลิตเป็นจำนวนมากเพื่ออุตสาหกรรมจะได้ไม่ประสบปัญหาสินค้าไม่พอจำหน่ายในเวลาที่ตลาดมีความต้องการสินค้า สำหรับความเสี่ยงของอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ยแล้วอุตสาหกรรมมีหนี้สินประมาณร้อยละ 68.62 ของสินทรัพย์ทั้งหมด และหนี้สินที่มีนั้นส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียนเกือบทั้งหมดจะมีหนี้สินระยะยาวบ้างแต่โดยเฉลี่ยแล้วไม่ถึงร้อยละ 1 ของสินทรัพย์ทั้งหมด การที่กิจการมีหนี้สินหมุนเวียนมากนั้นเป็นการสอดคล้องกับอุตสาหกรรมเพราะการลงทุนส่วนใหญ่ของอุตสาหกรรมเป็นการลงทุนในสินค้าซึ่งเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน ส่วนในทัศนะของเจ้าหน้าที่แล้วปรากฏว่าความเสี่ยงไม่สูงมากนัก เพราะความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ยสูงถึง 21.30 เท่า สำหรับสมรรถภาพในการดำเนินงานของอุตสาหกรรมนับว่ามีสมรรถภาพดีเพราะสินทรัพย์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็นสินทรัพย์ถาวรหรือสินทรัพย์หมุนเวียนล้วนแต่ก่อให้เกิดรายได้ดี ส่วนอัตราผลตอบแทนของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีนับเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นจะสูงคือร้อยละ 17.54 โดยเฉลี่ย นอกจากนี้ในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นโดยเฉลี่ยต่ำสุดก็ยังสูงถึงร้อยละ 12.87

เมื่อทราบอัตราส่วนเฉลี่ยของแต่ละบริษัท และของอุตสาหกรรมในแต่ละปีแล้วเพื่อให้การเปรียบเทียบเห็นได้ชัดขึ้น จะได้นำมาแสดงเป็นแผนภาพเปรียบเทียบระหว่างอัตราส่วนแต่ละประเภท เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าในการดำเนินงานและช่วยในการคาดคะเนแนวโน้มในอนาคตอีกด้วย

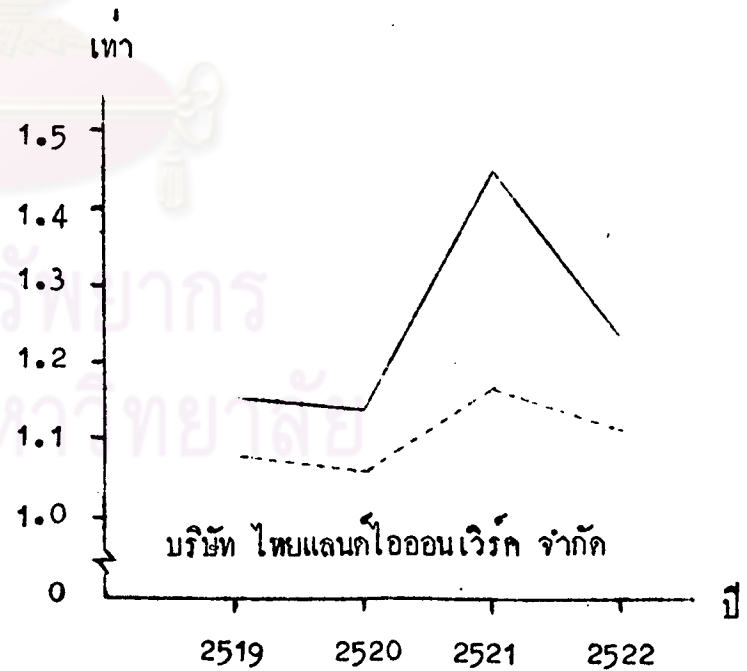
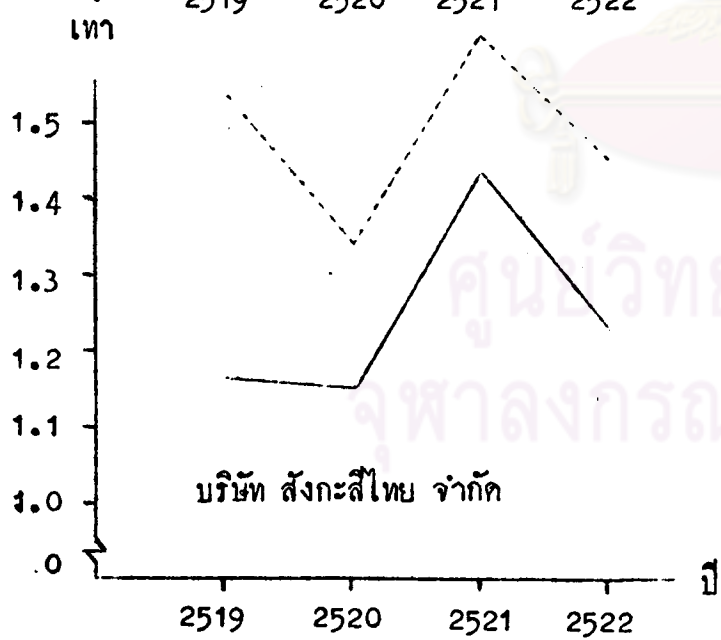
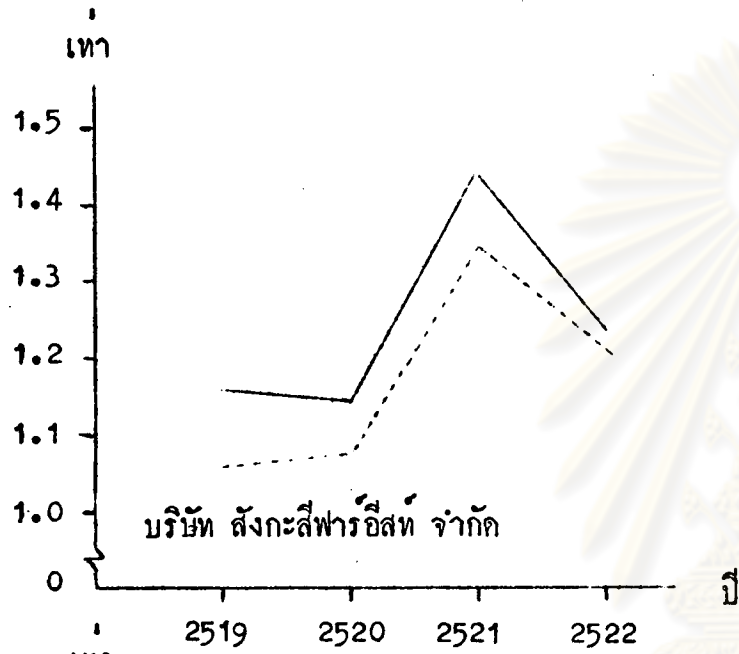
การวิเคราะห์แนวโน้ม

การวิเคราะห์แนวโน้มทำได้โดยการนำอัตราส่วนแต่ละชนิดที่คำนวณได้ของแต่ละบริษัท จากตารางที่ 27, 31, 33 และ 35 มากำหนดจุดในกราฟโดยเปรียบเทียบแต่ละอัตราส่วนกับอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ระหว่างปี 2519 - 2522 ซึ่งคำนวณได้จากตารางที่ 41, 42, 43 และ 44 เพื่อแสดงให้เห็นว่าแต่ละอัตราส่วนสูงหรือต่ำ หรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของอุตสาหกรรมในอัตราที่มากหรือน้อยเพียงใด ดังแสดงไว้ในกราฟที่ 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 และ 16 โดยวิเคราะห์แยกตามชนิดของอัตราส่วน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กราฟที่ 3
แสดงแนวโน้มอัตราส่วนทุนหมุนเวียน

1. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง

1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน

จากกราฟที่ 3 แนวโน้มอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี ในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนของอุตสาหกรรมจะสูงต่ำสลับกันไปตลอด สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากว่าปีใดที่สินทรัพย์รวมสูงอัตราส่วนทุนหมุนเวียนจะต่ำ และถ้าปีใดที่สินทรัพย์รวมต่ำอัตราส่วนทุนหมุนเวียนจะสูง เช่นในปี 2519 สินทรัพย์รวมเท่ากับ 566.25 ล้านบาท อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเท่ากับ 1.24 เท่า ในปี 2520 สินทรัพย์รวมเท่ากับ 673.15 ล้านบาท อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเท่ากับ 1.15 เท่า ในปี 2521 และปี 2522 สินทรัพย์รวมเท่ากับ 460.08 และ 781.46 ล้านบาทตามลำดับ ขณะเดียวกันอัตราส่วนทุนหมุนเวียนในปี 2521 และปี 2522 เท่ากับ 1.43 และ 1.22 เท่าตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีการเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามกับสินทรัพย์รวม ซึ่งสามารถจะอธิบายได้จากสมการทางการบัญชี คือ

สินทรัพย์รวม	=	หนี้สินรวม + ส่วนของเจ้าของ
สินทรัพย์รวม	=	(หนี้สินหมุนเวียน + หนี้สินระยะยาว) + (กำไรสะสม + ทุนสามัญ)
หนี้สินหมุนเวียน	จะเปลี่ยนแปลงตาม	สินทรัพย์รวม
หนี้สินระยะยาว	มีน้อยมากเกือบไม่มีใน	อุตสาหกรรม
กำไรสะสม	มีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก	
ทุนสามัญ	ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในมูลค่า	

ดังนั้นถ้าสินทรัพย์รวมเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นหนี้สินจะเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นด้วย แต่จะเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นมากกว่า เนื่องจากส่วนของเจ้าของค่อนข้างจะคงที่อัตราส่วนทุนหมุนเวียนจึงต่ำ ถ้าสินทรัพย์รวมเปลี่ยนแปลงลดต่ำลงหนี้สินจะเปลี่ยนแปลงลดต่ำลงด้วยแต่จะเปลี่ยนแปลงลดต่ำกว่า เนื่องจากส่วนของเจ้าของค่อนข้างจะคงที่อัตราส่วนทุนหมุนเวียนจึงสูง

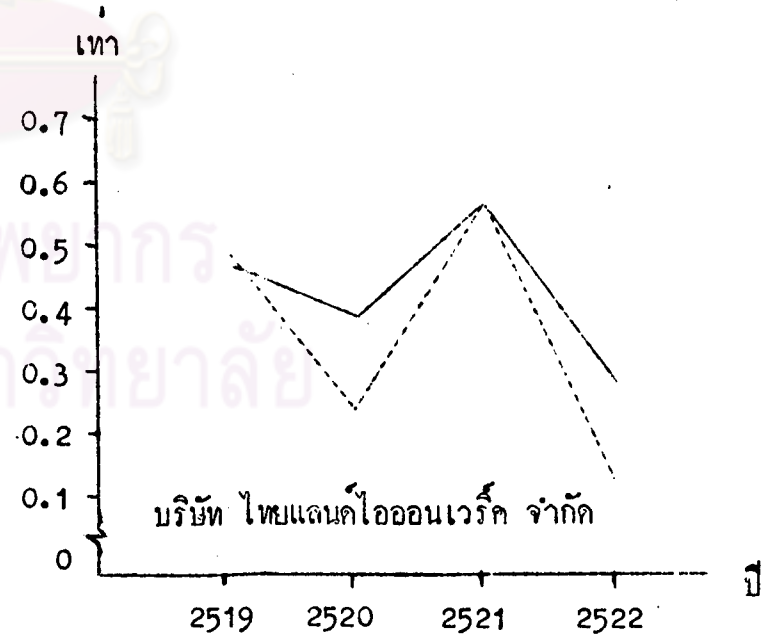
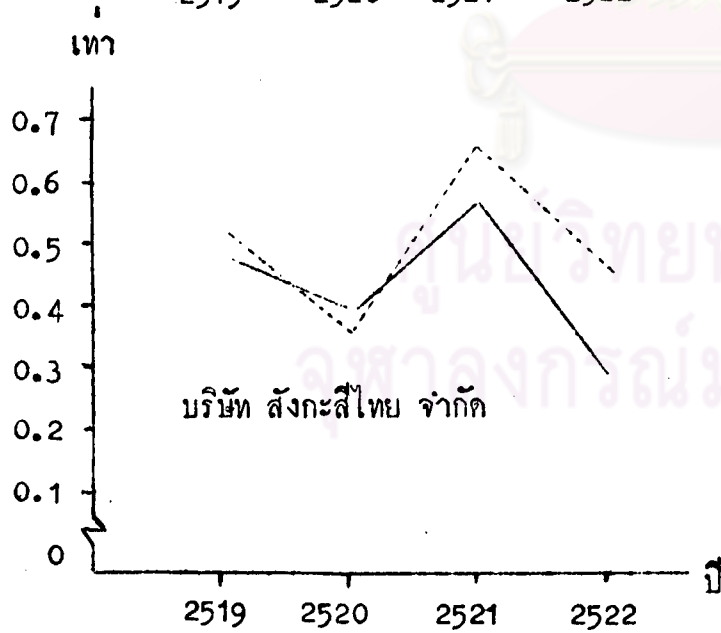
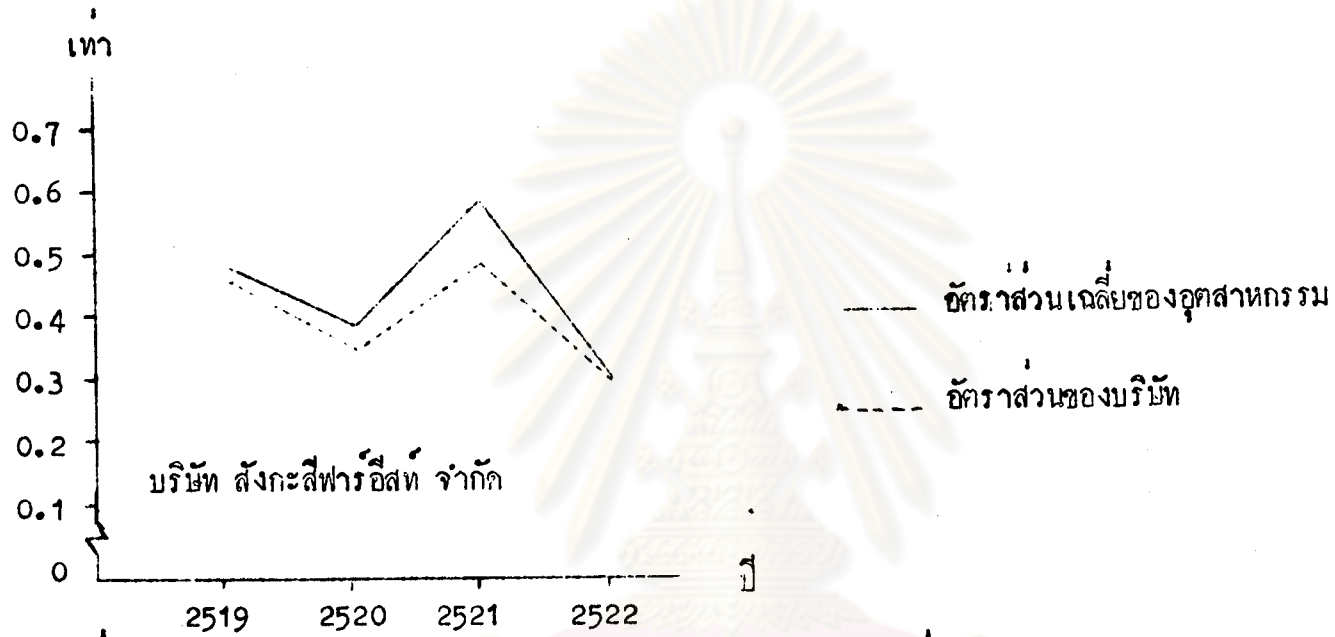
ส่วนแนวโน้มน้ำของบริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนของแต่ละบริษัทจะเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกันกับอัตราส่วนของอุตสาหกรรม บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์และบริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ด อัตราส่วนทุนหมุนเวียนจะต่ำกว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของอุตสาหกรรมโดยตลอด ส่วนบริษัทสังกะสีไทยอัตราส่วนทุนหมุนเวียนจะสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโดยตลอด แสดงให้เห็นว่าทุนหมุนเวียนของบริษัทสังกะสีไทยดีกว่าของคู่แข่งชั้นและดีกว่าของอุตสาหกรรมด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กราฟที่ 4

แสดงแนวโน้มอัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น

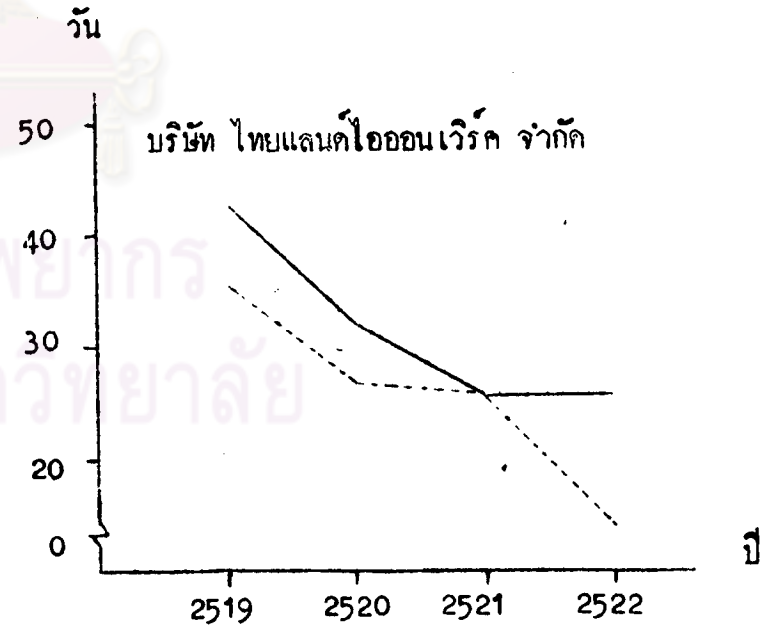
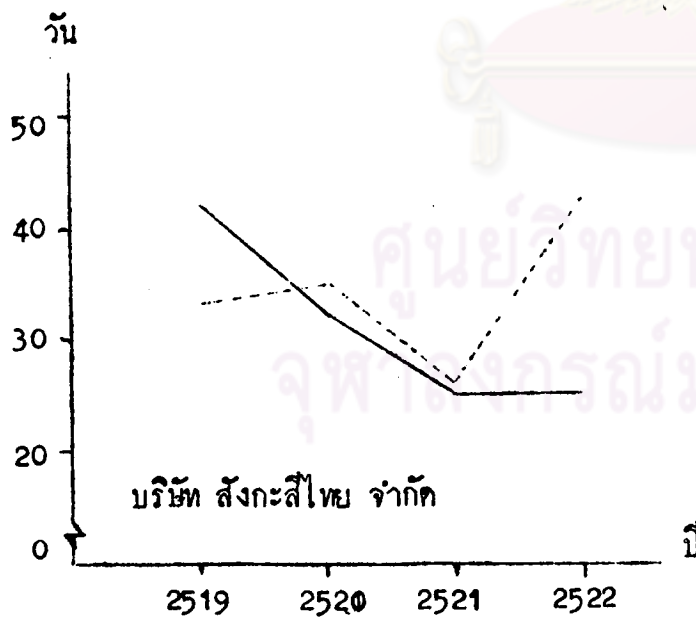
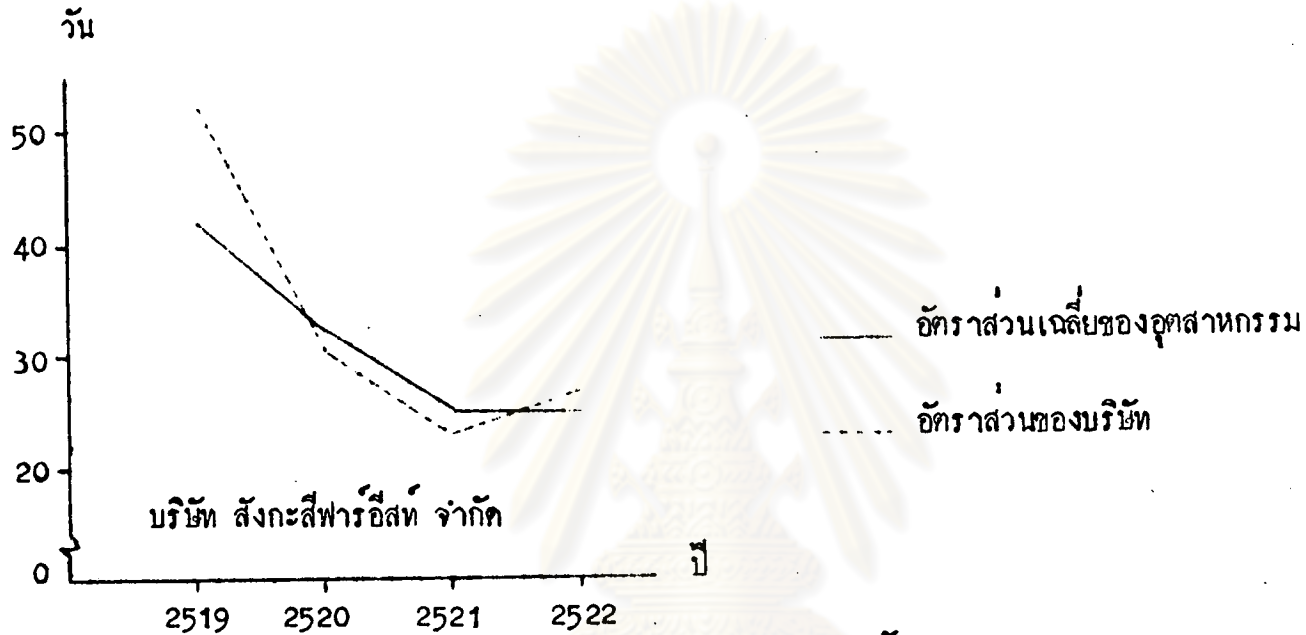
1.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น

จากกราฟที่ 4 แนวโน้มอัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนจะเปลี่ยนแปลงสูงต่ำสลับกันไปตลอด สาเหตุเนื่องจากว่าค่าขายไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์เอาไว้ ดังนั้นระดับการถือสินค้าคงเหลือ จึงถือสินค้าไว้ไม่สม่ำเสมอไปทั่ว เช่นในปี 2520 บริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีคาดว่า จะขายแผ่นเหล็กชุบสังกะสีได้มากจึงมีการลงทุนในสินค้ามาก แต่ในความเป็นจริงค่าขายไม่ได้สูงดังที่คาดการณ์ไว้เงินทุนส่วนใหญ่จึงจมอยู่กับสินค้าเป็นจำนวนมาก ดังนั้นอัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นของอุตสาหกรรมจึงต่ำกว่าอัตราส่วนในปี 2519 ในปี 2521 บริษัทต่าง ๆ มีสินค้าเหลืออยู่มากในต้นปี บริษัทต่าง ๆ จึงพยายามขายสินค้าของตัวเองออก ขณะเดียวกันก็ลดปริมาณการผลิตลง ทำให้ปลายปี 2521 สินค้าคงเหลือ อยู่ในกิจการน้อย อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นจึงสูงขึ้น และในปี 2522 เหตุการณ์ก็กลับเป็นเช่นในปี 2520 อีก อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นจึงลดต่ำลงกว่าอัตราส่วนที่เป็นอยู่ในปี 2521

ส่วนแนวโน้มของบริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนของแต่ละบริษัทจะเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนของอุตสาหกรรม และเมื่อพิจารณาจากแต่ละบริษัทแล้วบริษัทสังกะสีจารีอีสท์ จำกัด มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมในปี 2519 และ 2521 ส่วนในปี 2520 อัตราส่วนของบริษัทสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรม และเท่ากับอัตราส่วนของอุตสาหกรรมในปี 2522 บริษัทไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด อัตราส่วนสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมเล็กน้อยในปี 2519 ในปี 2520 และ 2522 อัตราส่วนของบริษัทต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรม และเท่ากับอัตราส่วนของอุตสาหกรรมในปี 2521 สำหรับบริษัท สังกะสีไทย จำกัด อัตราส่วนจะสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโดยตลอดเมื่อเปรียบเทียบแต่ละบริษัทแล้ว บริษัท สังกะสีไทย จำกัด มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นที่ถือว่าคู่แข่งชั้น และดีกว่าของอุตสาหกรรมด้วย

กราฟที่ 5

แสดงแนวโน้มอัตราส่วนระยะเวลาในการเก็บหนี้

1.3 อัตราส่วนระยะเวลาในการเก็บหนี้

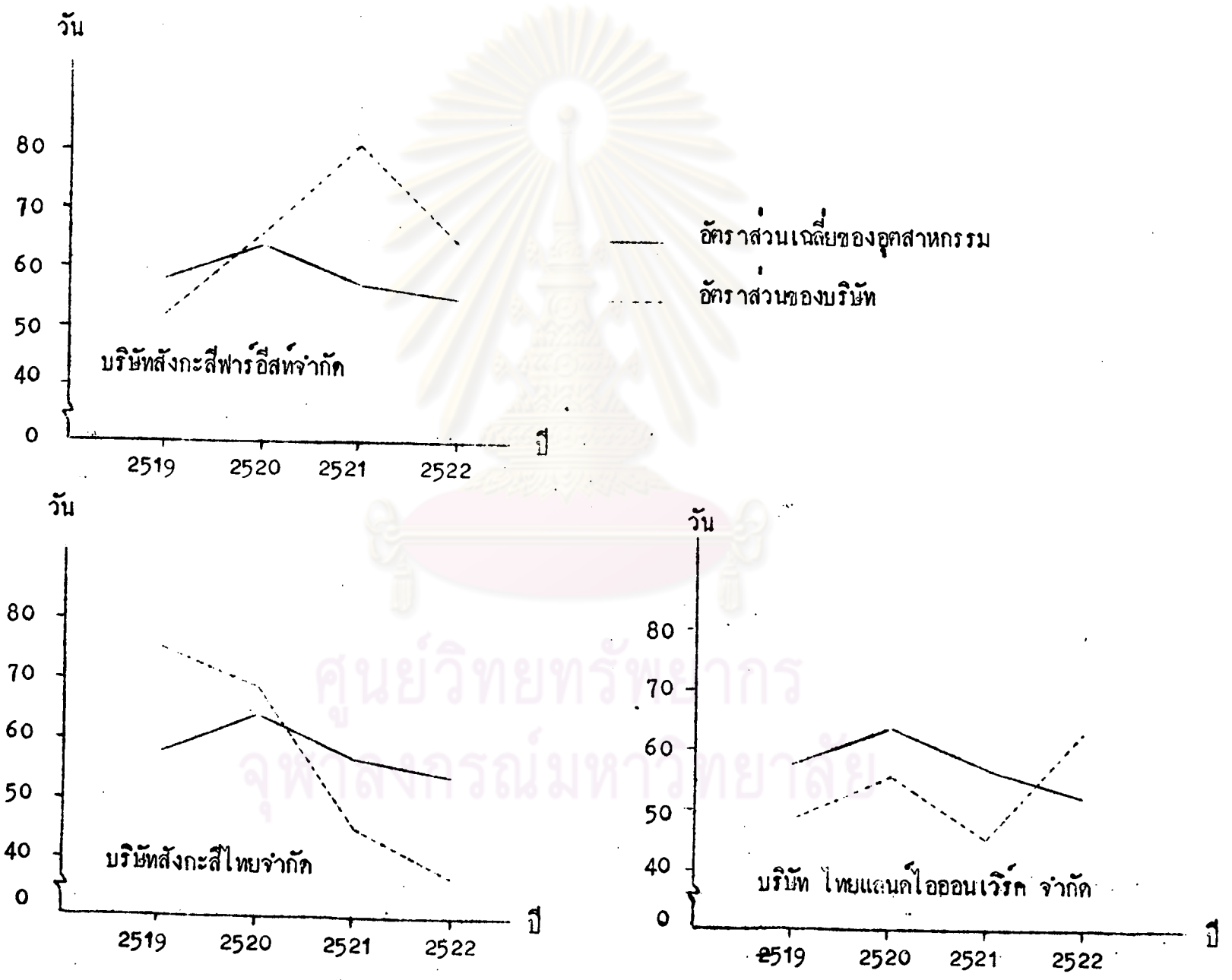
จากกราฟที่ 5 แนวโน้มระยะเวลาในการเก็บหนี้ของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนมีแนวโน้มลดลงโดยตลอด คือ 41, 32, 24 และ 24 ตามลำดับ หมายความว่าแนวโน้มระยะเวลาในการเก็บหนี้มีแนวโน้มดีขึ้น

ส่วนแนวโน้มระยะเวลาในการเก็บหนี้ของแต่ละบริษัทในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 บริษัท สังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด อัตราส่วนใกล้เคียงกับอัตราส่วนของอุตสาหกรรมมาก ยกเว้นปี 2519 ที่อัตราส่วนของบริษัทสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมมาก คืออัตราส่วนของอุตสาหกรรมเท่ากับ 41 วัน แต่ของบริษัทสูงถึง 53 วัน บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด อัตราส่วนมีแนวโน้มลดต่ำลงโดยตลอด และอัตราส่วนของบริษัทต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโดยตลอด ยกเว้นปี 2521 ที่อัตราส่วนของบริษัทเท่ากับอัตราส่วนของอุตสาหกรรม บริษัท สังกะสีไทย จำกัด อัตราส่วนสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโดยตลอด ยกเว้นปี 2519 ที่อัตราส่วนของบริษัทต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรม จากแนวโน้มของบริษัทต่าง ๆ บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด มีอัตราส่วนระยะเวลาในการเก็บหนี้ที่ต่ำที่สุดในอุตสาหกรรม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กราฟที่ 6

แสดงระยะเวลาหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

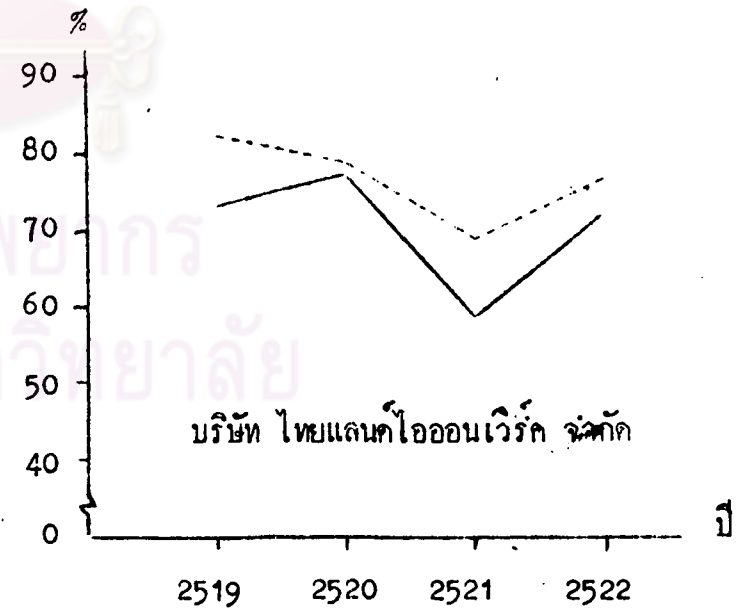
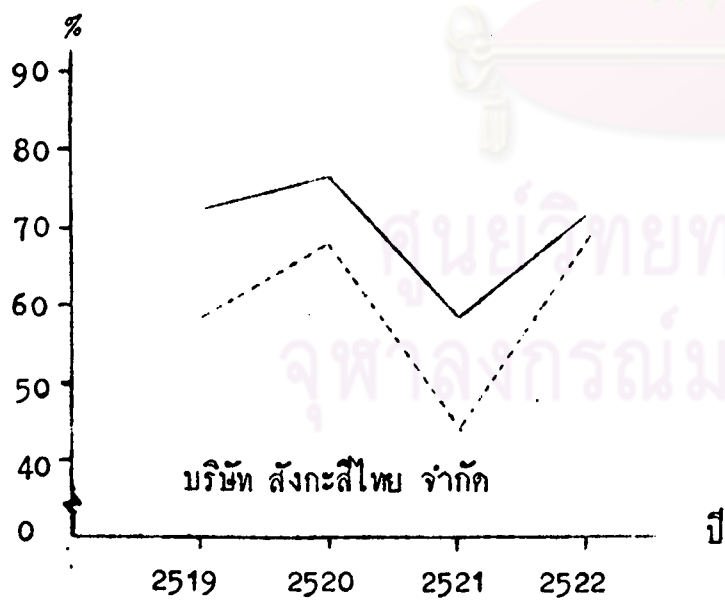
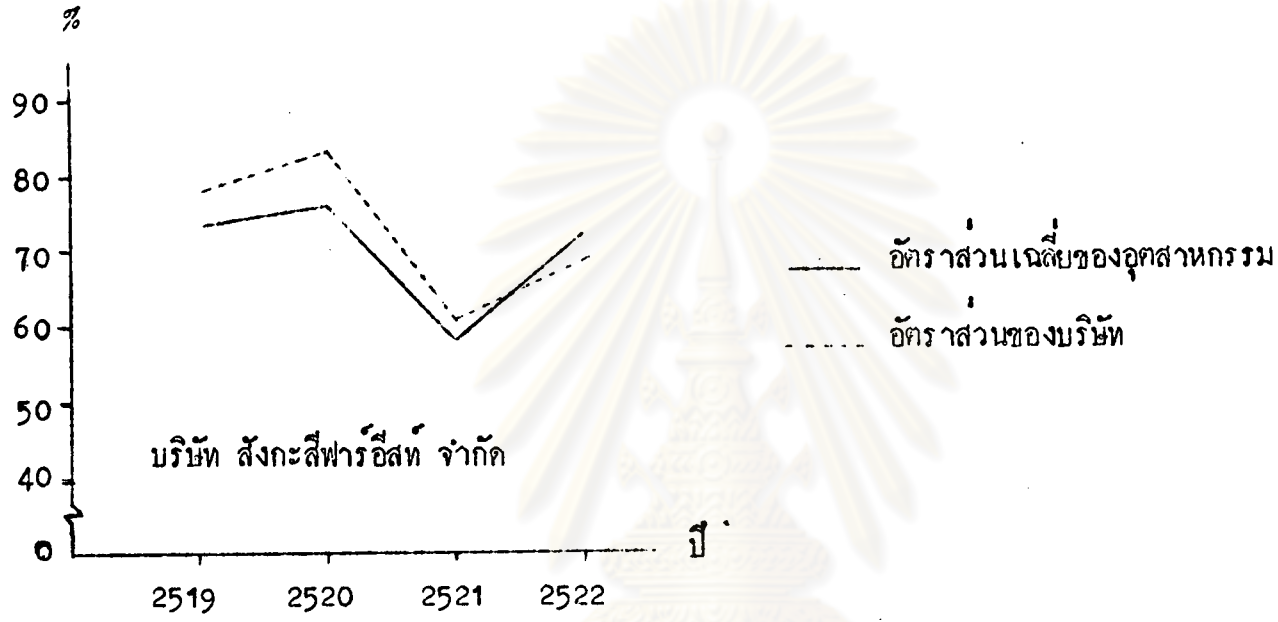
1.4 อัตราส่วนระยะเวลาหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

จากกราฟที่ 6 แนวโน้มระยะเวลาหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นในปี 2520 จากนั้นอัตราส่วนเริ่มลดลงโดยตลอด

ส่วนแนวโน้มระยะเวลาหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือของบริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี ในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนของบริษัท สังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด จะต่ำกว่าอัตราส่วนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมปีเดียวกันคือปี 2519 จากนั้นอัตราส่วนของบริษัทจะสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโดยตลอดและสูงกว่าค่อนข้างมาก บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด อัตราส่วนมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในทางเดียวกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนของอุตสาหกรรม โดยที่อัตราส่วนของบริษัทจะต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโดยตลอด บริษัท สังกะสีไทย จำกัด อัตราส่วนของบริษัทจะสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมในปี 2519 และปี 2520 และสูงกว่าด้วยส่วนในปี 2521 และปี 2522 อัตราส่วนของบริษัทจะต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมและต่ำกว่ามากด้วย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กราฟที่ 7
แสดงแนวโน้มอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม

2. อัตราส่วนสภาพเสียด

2.1 อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม

จากกราฟที่ 7 แนวโน้มอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงค่าสูงสลับกันไป สาเหตุเช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนทุนหมุนเวียน

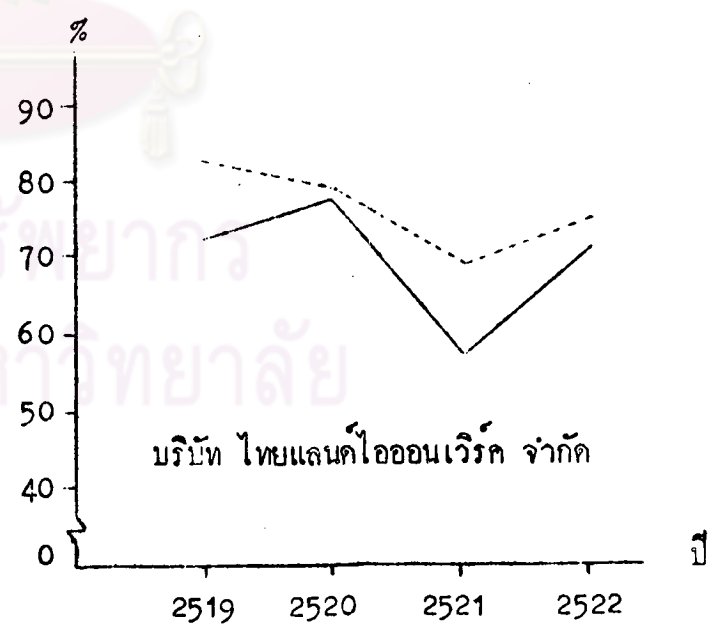
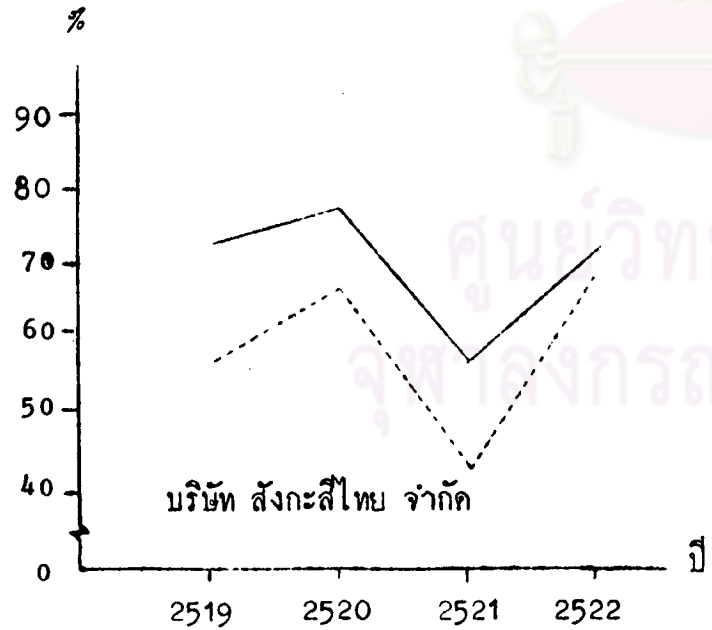
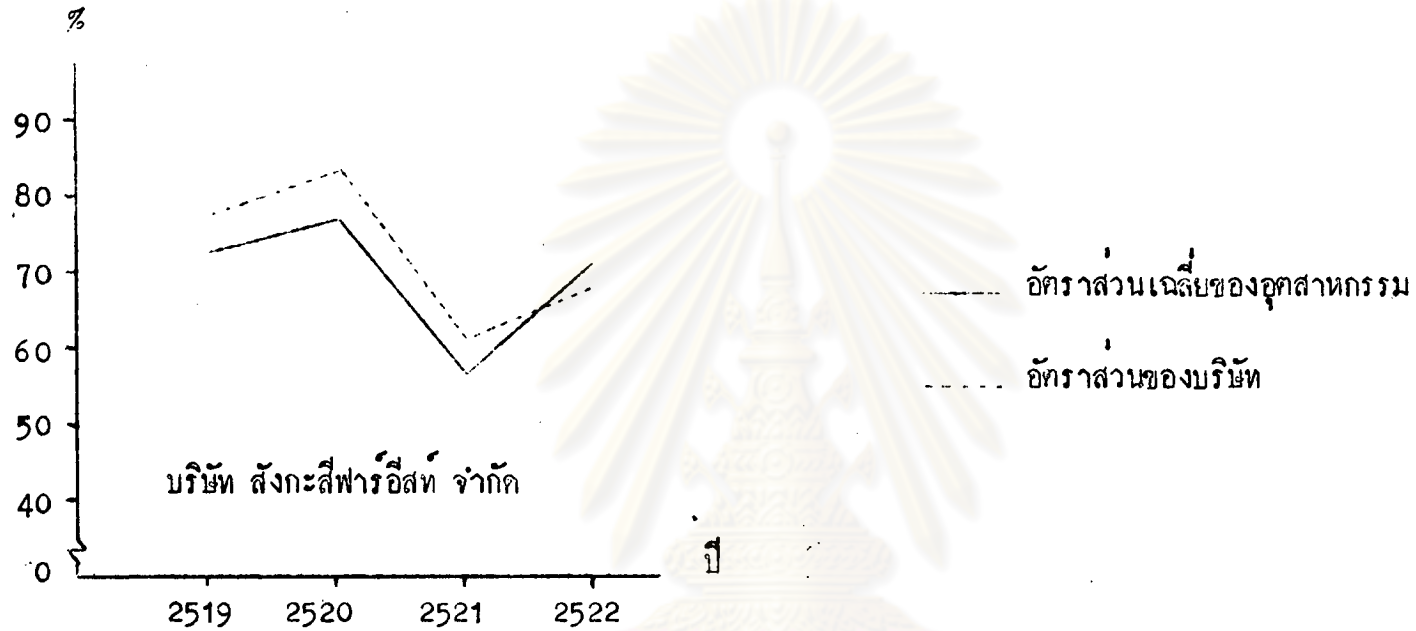
ถ้าสินทรัพย์เปลี่ยนแปลงสูงขึ้น หนี้สินจะเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นด้วยแต่จะเปลี่ยนแปลงมากกว่า เนื่องจากส่วนของเจ้าของค่อนข้างจะคงที่อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมจึงสูง

ถ้าสินทรัพย์รวมเปลี่ยนแปลงลดต่ำลง หนี้สินจะเปลี่ยนแปลงต่ำลงด้วยแต่จะเปลี่ยนแปลงมากกว่า เนื่องจากส่วนของเจ้าของค่อนข้างจะคงที่ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมจึงต่ำ

ส่วนแนวโน้มอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมของบริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 การเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนทุกบริษัทจะเปลี่ยนแปลงในทางเดียวกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนของอุตสาหกรรม บริษัท สังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด อัตราส่วนจะสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมตลอด ยกเว้นปี 2522 ที่อัตราส่วนของบริษัทต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรม บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ด จำกัด อัตราส่วนของบริษัทสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโดยตลอด ส่วนบริษัท สังกะสีไทย จำกัด อัตราส่วนต่ำกว่าของอุตสาหกรรมโดยตลอด แสดงให้เห็นว่า บริษัท สังกะสีไทย จำกัด มีหนี้สินต่ำกว่าบริษัทอื่น ๆ และต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมด้วย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แสดงแนวโน้มอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมด

2.2 อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมด

จากกราฟที่ 8 แนวโน้มอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมดของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนต่ำสูงสลับกันไป สาเหตุเช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม ขณะเดียวกันอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมด และอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนใกล้เคียงกันมากเมื่อเปรียบเทียบปีต่อปี ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากหนี้สินรวมก็คือหนี้สินหมุนเวียน เพราะหนี้สินส่วนใหญ่ในอุตสาหกรรมเป็นหนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้นจะมีหนี้สินระยะยาวบ้างก็มีเพียงบริษัท สังกะสีไทยจำกัด บริษัทเดียวเท่านั้น และก็เป็นปริมาณที่น้อยมาก

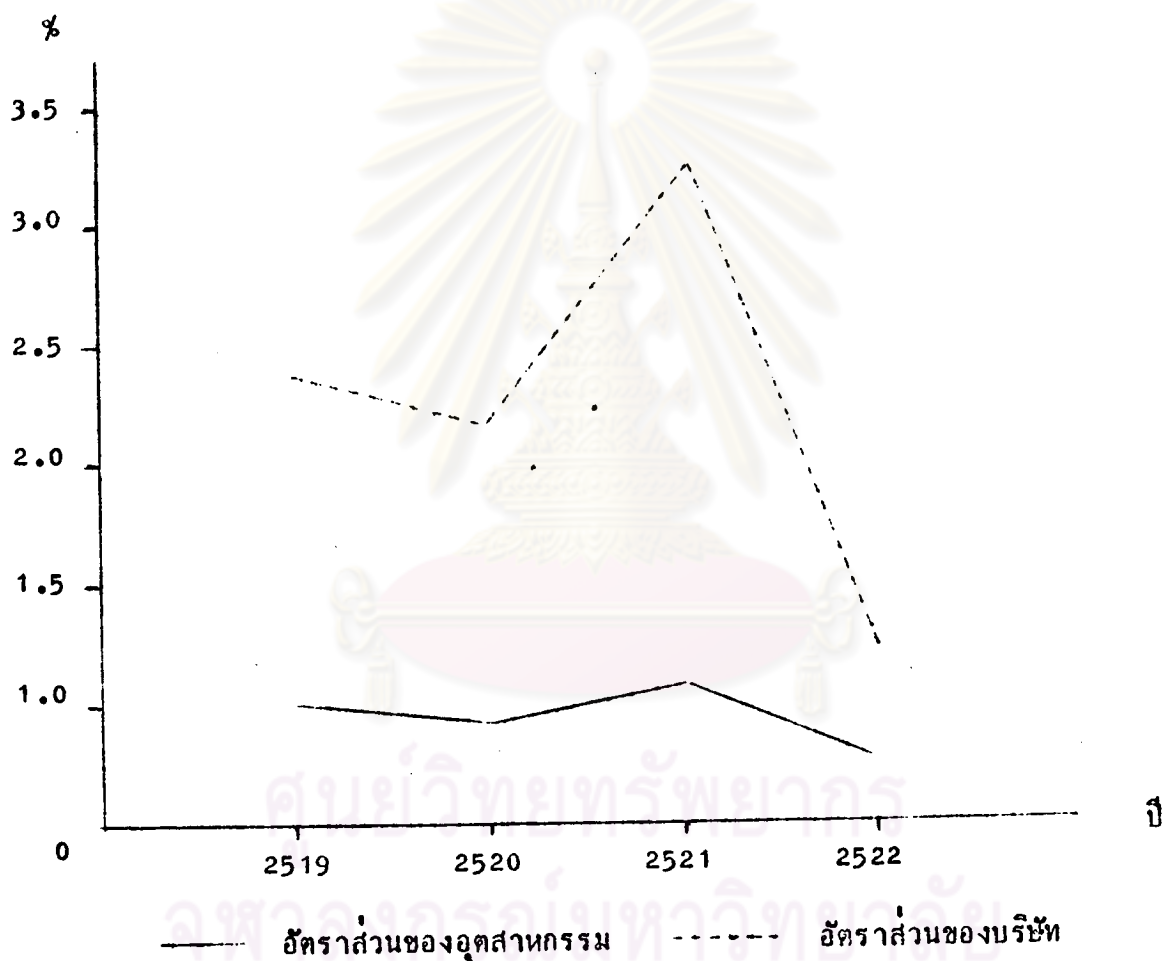
ส่วนแนวโน้มอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมดของแต่ละบริษัทในช่วงปี 2519 - 2522 สามารถอธิบายได้เช่นเดียวกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กราฟที่ 9

บริษัท สังกะสีไทย

แสดงแนวโน้มอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมด

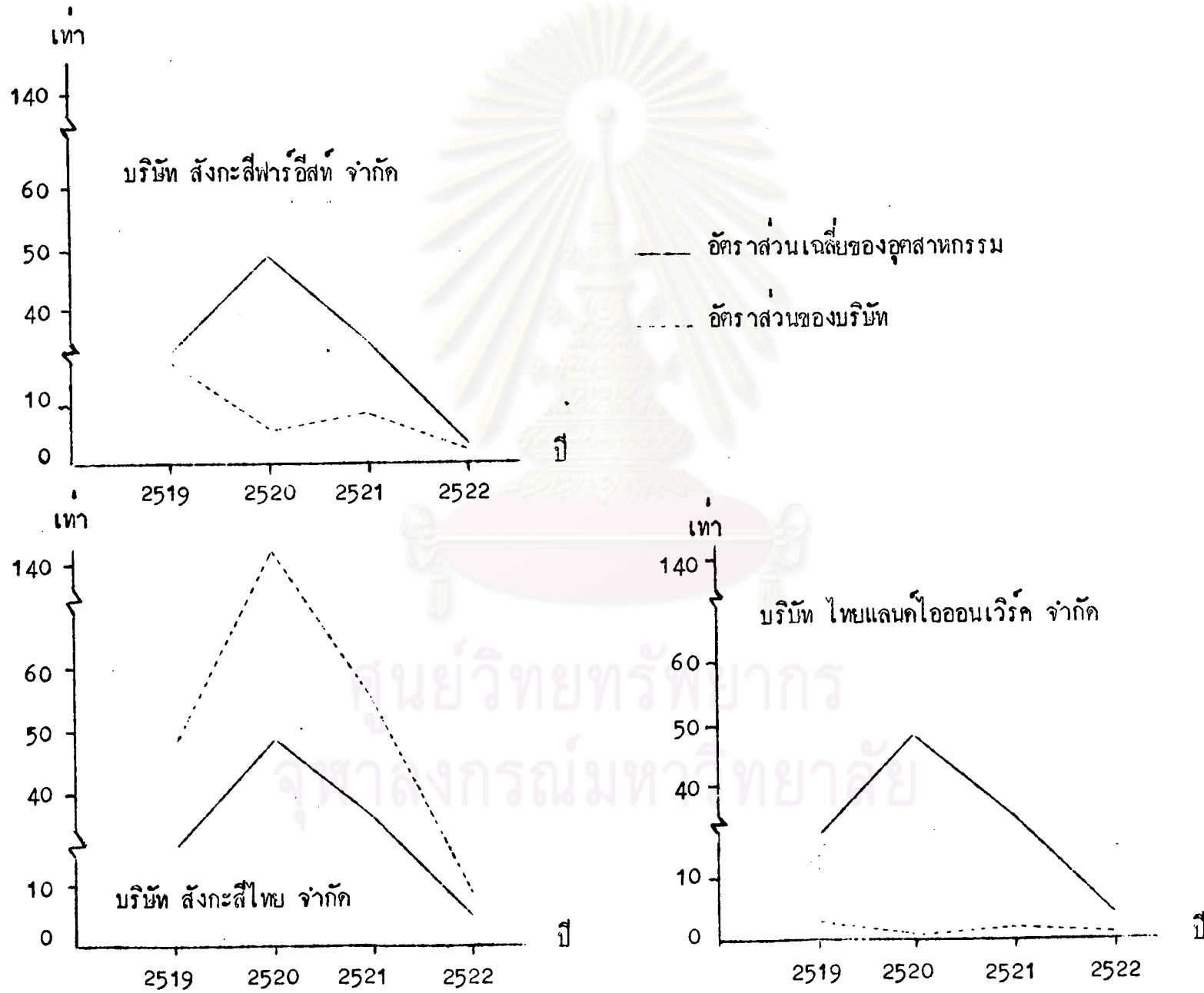

2.3 อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมด

จากกราฟที่ 9 แนวโน้มอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมดของบริษัทในช่วงปี 2519 - 2522 บริษัทอื่นไม่มี เนื่องจากบริษัทอื่นไม่มีหนี้สินระยะยาวดังนั้นอัตราส่วนของบริษัทก็คืออัตราส่วนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมนั่นเอง

กราฟที่ 10

แสดงแนวโน้มอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย

2.4 ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย

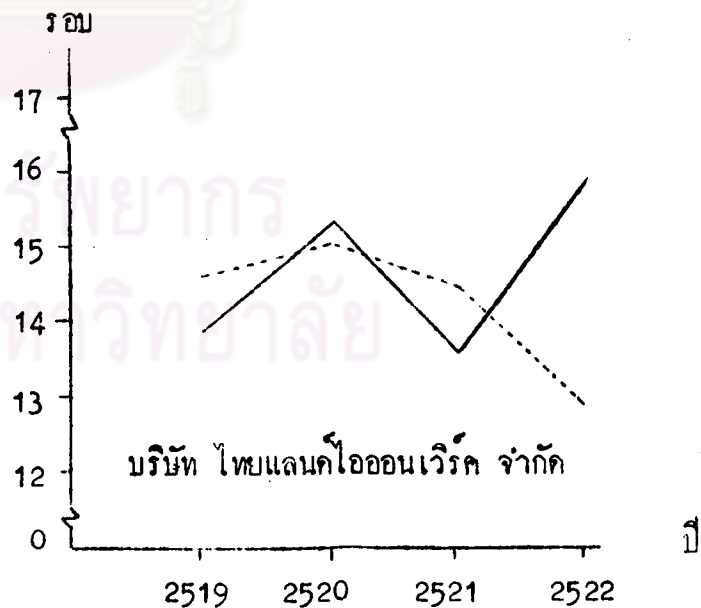
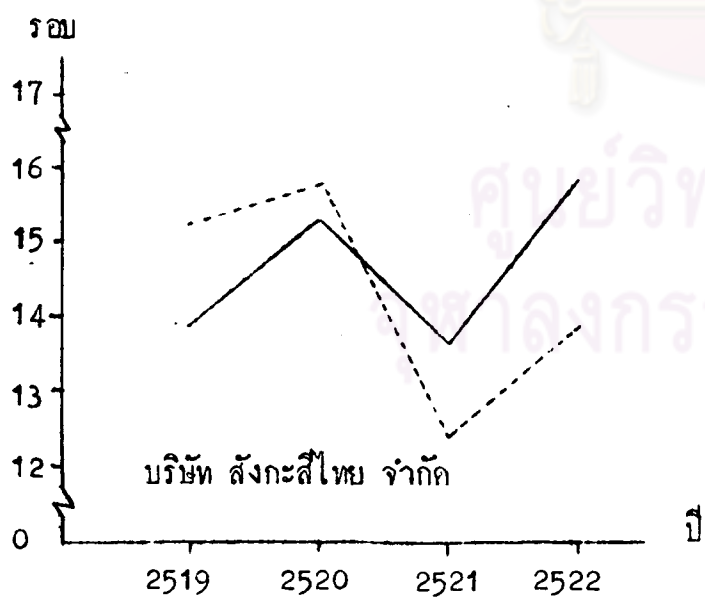
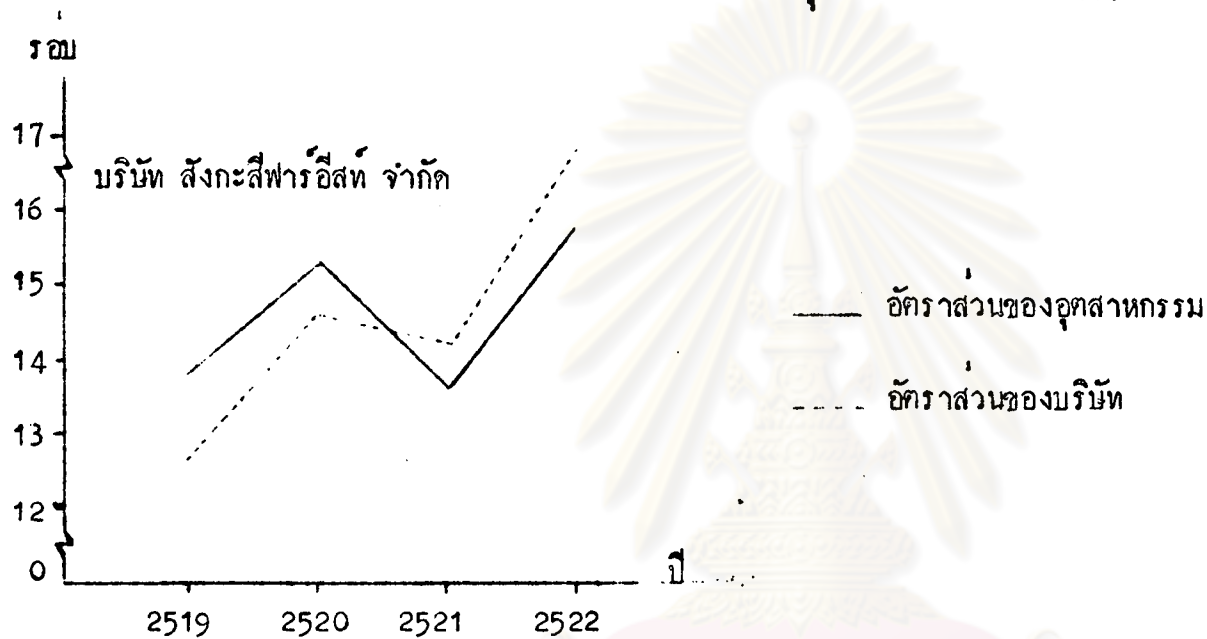
จากกราฟที่ 10 แนวโน้มอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนมีแนวโน้มสูงขึ้นคือ 23.87 เท่าในปี 2519 และเท่ากับ 49.28 เท่าในปี 2520 ในช่วงปี 2521 - 2522 อัตราส่วนเริ่มลดลงในปี 2521 อัตราส่วนเท่ากับ 24.62 เท่า ในปี 2522 ลดลงเท่ากับ 4.17 เท่า ซึ่งสาเหตุที่ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยลดลงเนื่องจากในช่วงปี 2521 - 2522 บริษัทต่าง ๆ มีรายจ่ายที่เป็นดอกเบี้ยสูงขึ้นมาก

ส่วนแนวโน้มอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของแต่ละบริษัทในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 บริษัทสังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด ในปี 2519 อัตราส่วนสูงถึง 20 เท่าซึ่งใกล้เคียงกับอัตราส่วนของอุตสาหกรรมมาก แต่จากปี 2520 - 2522 อัตราส่วนเริ่มลดลงและลดลงเท่ากับ 3 เท่าในปี 2522 บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด อัตราส่วนต่ำกว่าอัตราส่วนต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโดยตลอดและต่ำกว่ามากด้วย สำหรับบริษัท สังกะสีไทย จำกัด เป็นบริษัทเดียวในอุตสาหกรรมที่มีอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรม สำหรับความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของบริษัท สังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด และบริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด อัตราส่วนจะต่ำไปแต่ก็ยังมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยพอใช้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กราฟที่ 11

แสดงแนวโน้มอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร

3. สมรรถภาพในการดำเนินงาน

3.1 อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร

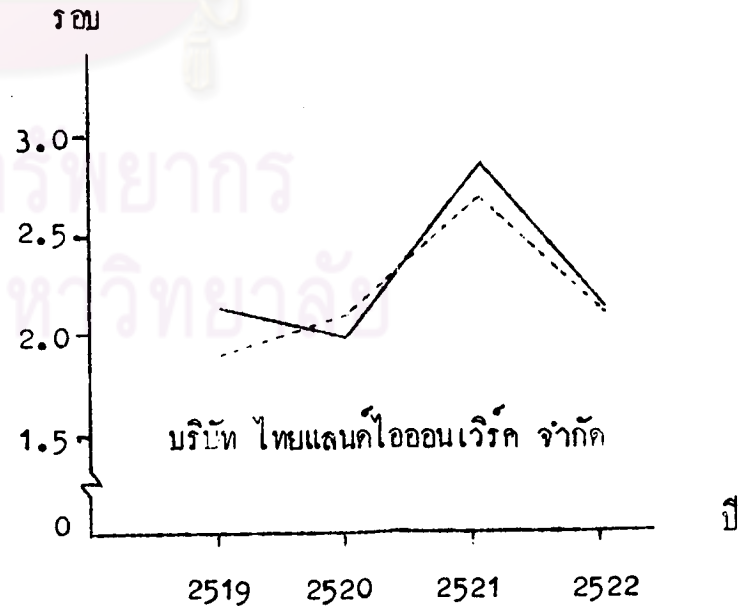
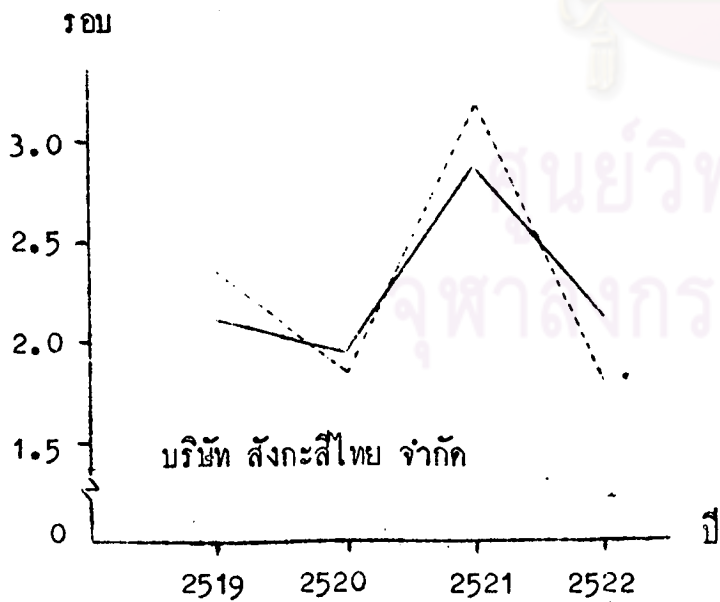
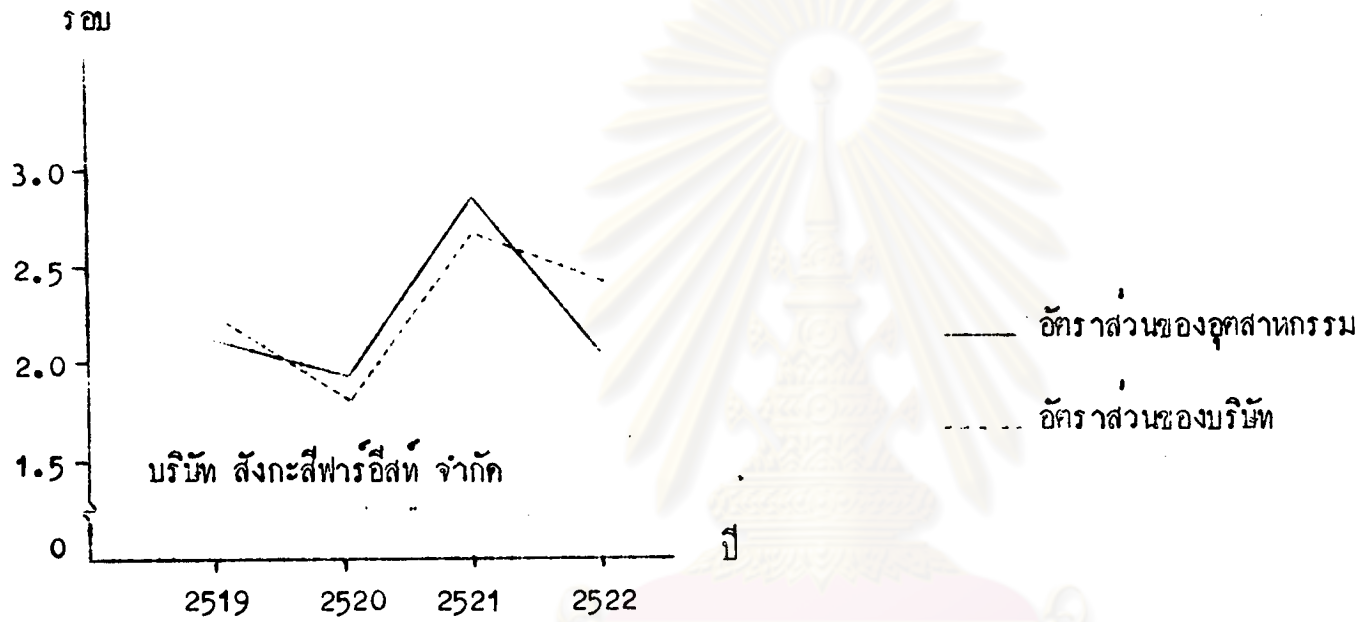
จากกราฟที่ 19 แนวโน้มอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนต่ำสูงสลับกันไป ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าสินทรัพย์ถาวร ในบริษัทต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะคงที่หรือเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นบ้างแต่ไม่มากนัก ดังนั้นในปีใดที่ค่าขายสูงอัตราส่วนในการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรจะสูงด้วย ซึ่งถ้าดูจากอัตราส่วนแล้วก็ชี้ให้เห็นว่าสินทรัพย์ถาวร ของอุตสาหกรรมมีใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนแนวโน้มอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร ของแต่ละบริษัทในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 การเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วน ของทุกบริษัทส่วนใหญ่จะเปลี่ยนแปลงในทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วน ของอุตสาหกรรมยกเว้นของ บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด ในปี 2522 ซึ่งอัตราส่วน ลดลงจากปี 2521 ในขณะที่อัตราส่วนของบริษัทสูงขึ้น สำหรับ บริษัท สังกะสีฟาร์อีสต์ จำกัด ในช่วงปี 2519 - 2520 อัตราส่วนจะต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรม แต่ใน ช่วงปี 2521 - 2522 อัตราส่วนของบริษัทสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรม และในปี 2522 สูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมมากด้วย บริษัท สังกะสีไทย จำกัด อัตราส่วน ในช่วงปี 2519 - 2520 อัตราส่วนสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรม แต่ในช่วงปี 2521 - 2522 อัตราส่วนกลับลดลงต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรม แต่โดยสรุปแล้วอัตราส่วน ของแต่ละบริษัทก็ไม่ได้แตกต่างกันมากนัก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กราฟที่ 12

แสดงแนวโน้มอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม

3.2 อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม

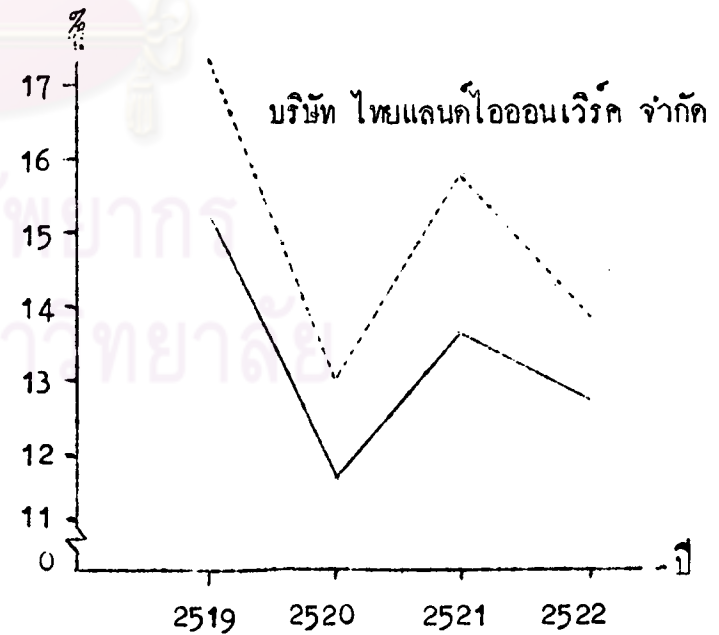
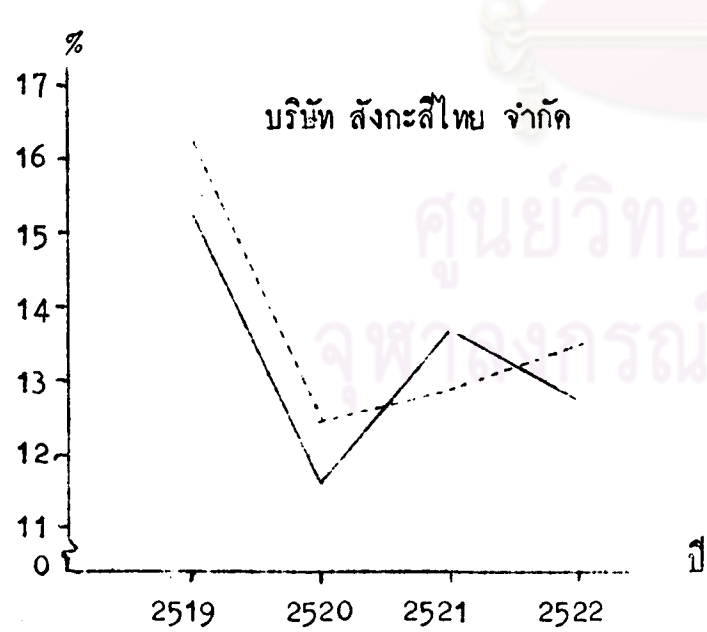
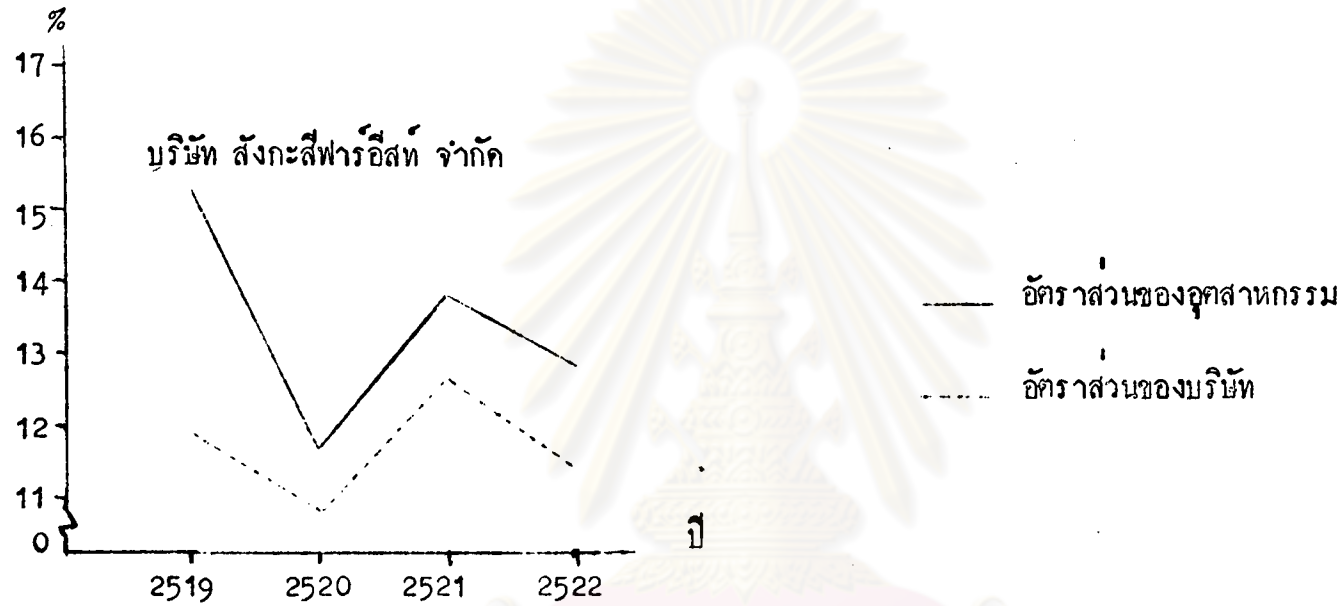
จากกราฟที่ 12 แนวโน้มอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนจะมีการเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร สาเหตุก็เนื่องจากว่าสินทรัพย์ถาวรส่วนใหญ่จะคงที่ ปีใดที่สินทรัพย์รวมสูงอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมจะต่ำ เช่นในปี 2520 - 2522 และปีใดที่สินทรัพย์รวมต่ำอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมจะสูง เช่นในปี 2519 และ ปี 2521

ส่วนแนวโน้มอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนของแต่ละบริษัทจะเปลี่ยนแปลงในทางเคี้ยวกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนของอุตสาหกรรมถกเว้นของ บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด ในปี 2520 ที่อัตราส่วนสูงขึ้นในขณะที่อัตราส่วนของอุตสาหกรรมลดลง สำหรับอัตราส่วนของแต่ละบริษัทเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนของอุตสาหกรรมแล้วอัตราส่วนของแต่ละบริษัทใกล้เคียงกับอัตราส่วนของอุตสาหกรรมมาก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กราฟที่ 13

แสดงแนวโน้มอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่างขาย

4. อัตราส่วนสมรรถภาพในการหากำไร

4.1 อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขาย

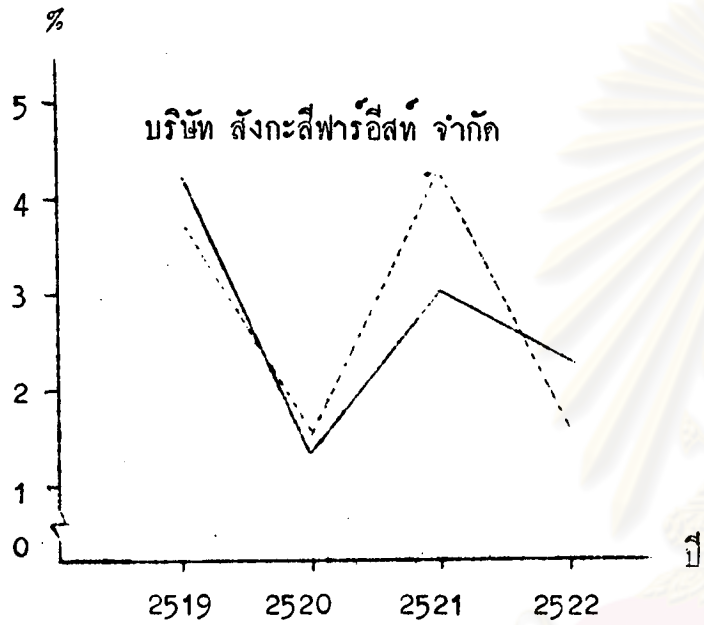
จากกราฟที่ 13 แนวโน้มอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขายของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนมีการเปลี่ยนแปลงสูงต่ำไม่คงที่เนื่องจากต้นทุนขายเปลี่ยนแปลงมาก แต่อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขายโดยเฉลี่ยแล้วนับว่าสูงพอสมควร

ส่วนแนวโน้มอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขายของบริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 การเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนจะเปลี่ยนแปลงในทางเดียวกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนของอุตสาหกรรม ยกเว้น บริษัท สังกะสีไทย จำกัด ปี 2522 อัตราส่วนของบริษัทสูงขึ้นในขณะที่อัตราส่วนของอุตสาหกรรมลดลง บริษัท สังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขายของบริษัทต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโดยตลอด บริษัท ไทยแลนด์โอออนเวิร์ค จำกัด อัตราส่วนจะสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโดยตลอด ส่วน บริษัท สังกะสีไทย จำกัด อัตราส่วนจะสูงกว่าของอุตสาหกรรมโดยตลอดเช่นกัน ยกเว้นในปี 2521 ที่อัตราส่วนของบริษัทต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

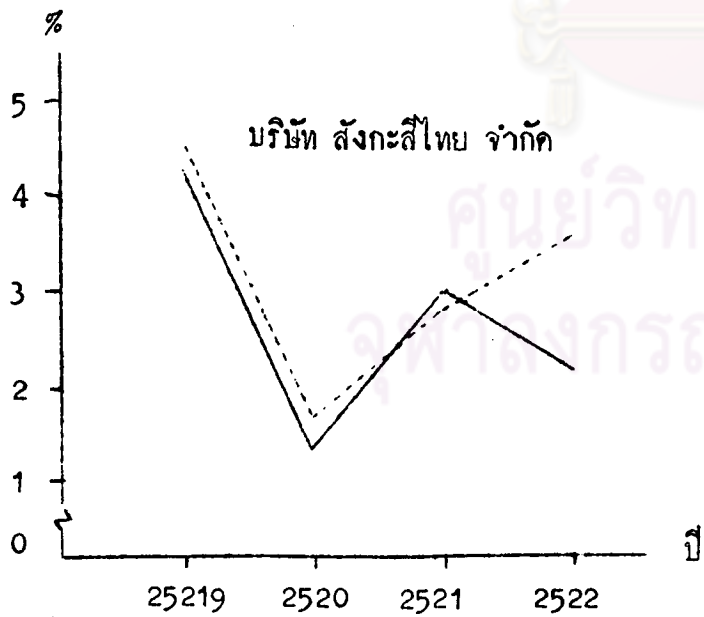
กราฟที่ 14

แสดงแนวโน้มอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย

— อัตราส่วนของอุตสาหกรรม

- - - อัตราส่วนของบริษัท

4.2 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย

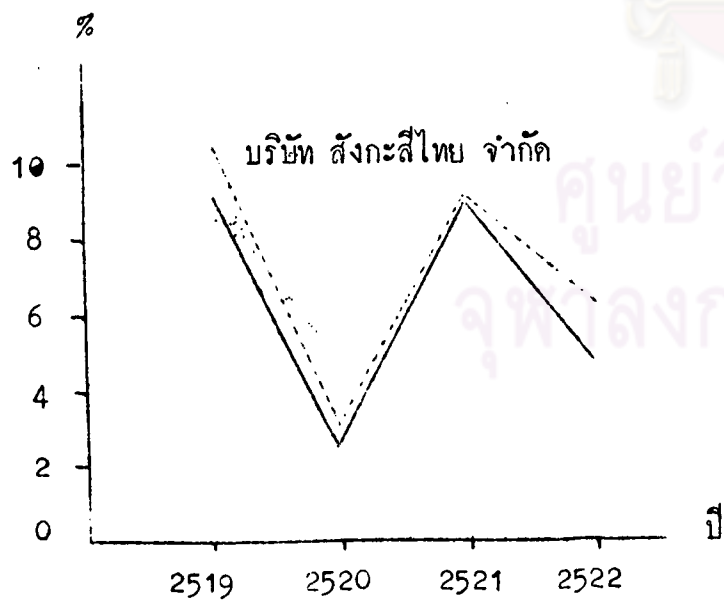
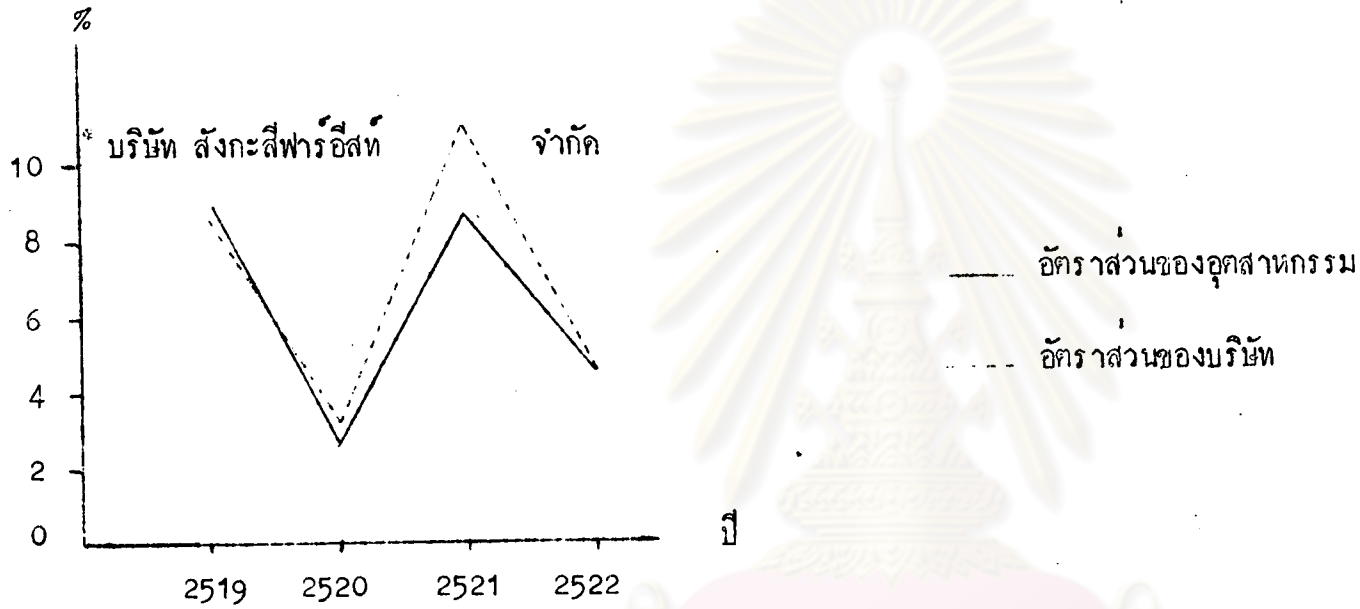
จากกราฟที่ 14 แนวโน้มอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนจะมีการเปลี่ยนแปลงสูงต่ำเช่นเดียวกับอัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อค่าขาย แต่อัตราส่วนค่อนข้างต่ำ

ส่วนแนวโน้มอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายของแต่ละบริษัทในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 การเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนของแต่ละบริษัทจะเปลี่ยนแปลงในทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนของอุตสาหกรรม บริษัท สังกะสีฟาร์อีสท์ จำกัด อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายจะสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมในช่วงปี 2520 - 2521 แต่ในปี 2519 และปี 2522 อัตราส่วนของบริษัทต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรม บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด อัตราส่วนจะต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโดยตลอดทั้ง ๆ ที่อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขายของบริษัทสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรม นั้นแสดงว่ากิจการที่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและดอกเบี้ยจ่ายสูงกำไรสุทธิจึงต่ำ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายจึงต่ำด้วย บริษัท สังกะสีไทย จำกัด อัตราส่วนจะสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโดยตลอด ยกเว้นปี 2521 ที่อัตราส่วนของบริษัทต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมแต่ก็ไม่มากนัก ขณะเดียวกันในปี 2520 อัตราส่วนของบริษัทสูงขึ้นในขณะที่อัตราส่วนของอุตสาหกรรมลดลง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กราฟที่ 15

แสดงแนวโน้มอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

4.3 อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

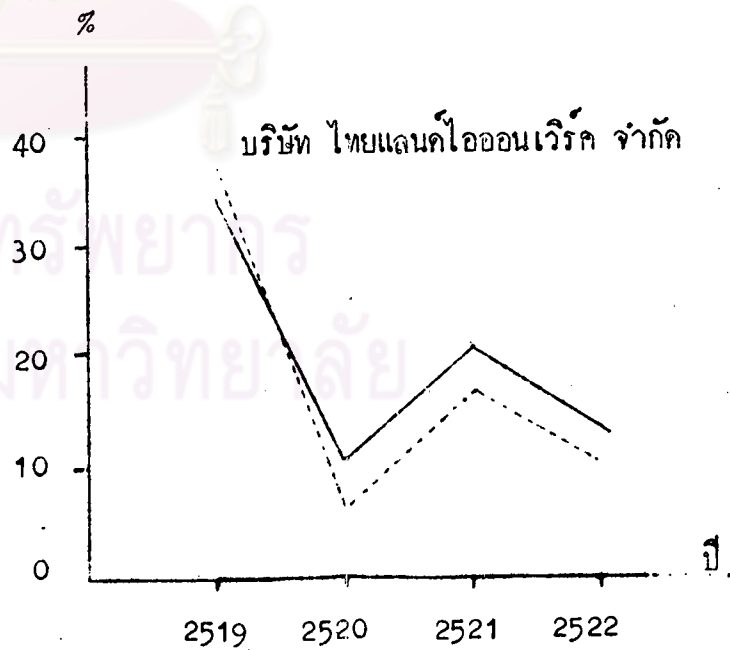
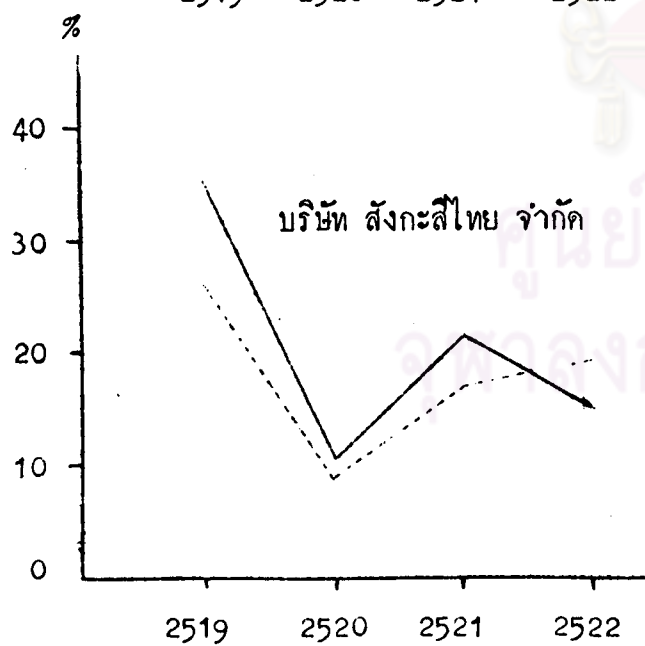
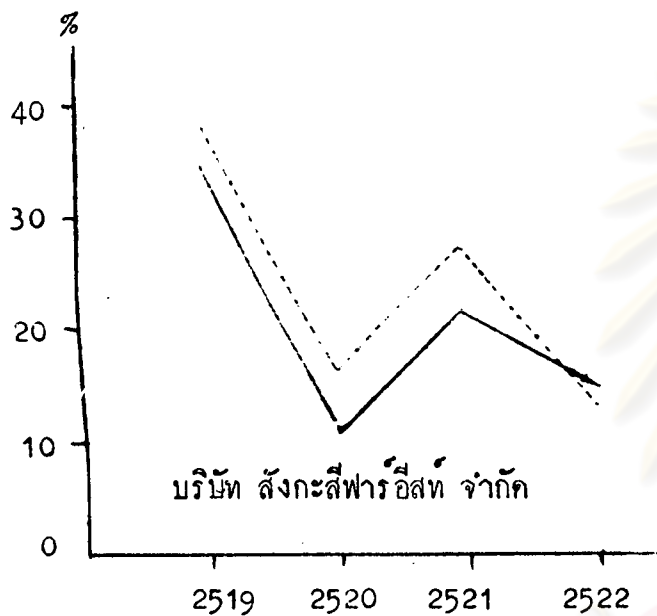
จากกราฟที่ 15 แนวโน้มอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 อัตราส่วนจะมีการเปลี่ยนแปลงสูงต่ำเช่นเดียวกับอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย

ส่วนแนวโน้มอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมของแต่ละบริษัทในอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสี ในช่วงปี 2519 - 2522 บริษัท สังกะสีฟาร์อีสต์ จำกัด อัตราส่วนสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโดยตลอด ยกเว้นปี 2519 ที่อัตราส่วนบริษัทต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมเล็กน้อย บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด อัตราส่วนต่ำกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโดยตลอด สำหรับ บริษัท สังกะสีไทย จำกัด อัตราส่วนของบริษัทสูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโดยตลอดเช่นเดียวกันกับบริษัท สังกะสีฟาร์อีสต์ จำกัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กราฟที่ 16

แสดงแนวโน้มอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

4.4 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

จากกราฟที่ 16 แนวโน้มอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 การเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนของผู้ถือหุ้นจะสูงต่ำเช่นเดียวกับ 3 อัตราส่วนที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่อัตราส่วนในปี 2519 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของอุตสาหกรรมสูงถึง ร้อยละ 34

ส่วนแนวโน้มอัตราส่วน กำไรสุทธิ ต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของแต่ละบริษัท ของอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กชุบสังกะสีในช่วงปี 2519 - 2522 การเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนของผู้ถือหุ้นจะเปลี่ยนแปลงในทางเดียวกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนของผู้ถือหุ้น ยกเว้น บริษัท สังกะสีไทย จำกัด ในปี 2522 อัตราส่วนของบริษัทสูงขึ้นขณะที่อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง บริษัท สังกะสีฟาร์อีสต์ จำกัด อัตราส่วนของบริษัทสูงกว่าอัตราส่วนของผู้ถือหุ้นโดยตลอด ยกเว้นปี 2522 ที่อัตราส่วนของบริษัทต่ำกว่าอัตราส่วนของผู้ถือหุ้นแต่ไม่มากนัก บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิร์ค จำกัด อัตราส่วนต่ำกว่าอัตราส่วนของผู้ถือหุ้นโดยตลอด ยกเว้นปี 2519 ปีเดียวที่อัตราส่วนของบริษัทสูงกว่าอัตราส่วนของผู้ถือหุ้น บริษัท สังกะสีไทย จำกัด อัตราส่วนต่ำกว่าอัตราส่วนของผู้ถือหุ้นโดยตลอด ยกเว้นปี 2522 ปีเดียวที่อัตราส่วนของบริษัทสูงกว่าอัตราส่วนของผู้ถือหุ้น สำหรับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของแต่ละบริษัทก็อยู่ในระดับที่น่าพอใจแล้ว สำหรับภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน